

alzheimer
nederland

Samen vooruit

Jaarverslag 2023

Alzheimer Nederland

Bekijk ook alzheimer-nederland.nl/resultaten

Inhoud

Deel I – Bestuursverslag	3
Voorwoord	4
1 Missie en doelstellingen	6
2 Resultaten per speerpunt	8
2.1 Wetenschappelijk onderzoek	9
2.2 Belangenbehartiging	15
2.3 Hulp en advies	18
2.4 Dementievriendelijke samenleving	25
2.5 Voorlichting en communicatie	27
3 Fondsenwerving	29
4 Organisatie	33
4.1 Organisatie en bestuur	33
4.2 Medewerkers en vrijwilligers	34
4.3 Raad van toezicht	40
4.4 Gedragscodes en richtlijnen	44
5 Omgeving	45
6 Risicomanagement	48
7 Financiën	52
7.1 Efficiënte besteding van middelen	52
7.2 Het vermogens- en beleggingsbeleid	52
8 Vooruitblik	55
Deel II – Jaarrekening 2023	59
Deel III – Overige gegevens	87

a

alzheimer
nederland

Deel I

Bestuursverslag

Bekijk ook alzheimer-nederland.nl/resultaten

Voorwoord

Vol overtuiging hebben we in 2023 stappen vooruitgezet. Samen met en dankzij de geweldige inzet van onze vrijwilligers, mensen met dementie, mantelzorgers, collectanten, donateurs, onderzoekers en medewerkers zorgen we ervoor dat we dementie in de toekomst kunnen voorkomen, vertragen of genezen. En zorgen we dat mensen met dementie op een prettige manier langer thuis kunnen wonen. Vanuit ons brede profiel van gezondheidsfonds, patiëntenorganisatie en publieksvoorlichter zijn wij dé aangewezen partij om hierin het voortouw te nemen. We hebben haast. We willen aanjagen, versnellen en bijdragen. Dat is hard nodig.

Dementie is één van de grootste uitdagingen van deze tijd. Voor iedereen die hiermee te maken krijgt én voor de hele samenleving. Het aantal mensen met dementie stijgt de komende 15 jaar heel snel, de groep mantelzorgers groeit niet evenredig mee en het personeelstekort in de zorg neemt alleen maar toe. Daarom nemen we nu stappen om goed voorbereid te zijn op later.

We zijn heel trots op het recordbedrag, dat we in 2023 konden besteden aan onderzoek. Dit was mogelijk dankzij prachtige nieuwe initiatieven, zoals het Herinneringen Top 50 concert in een uitverkocht Ziggo Dome. Door de belangeloze inzet van tal van bekende artiesten en een enthousiast publiek kunnen we terugkijken op een succes, dat dit jaar een vervolg heeft gekregen. En ook andere mooie activiteiten, zoals de tv-show 'Herinneringen voor het leven', de HerinneringenRit en de collecte hebben gezorgd voor nieuwe donateurs en meer geld.

Zo hebben we onderzoek gefinancierd voor een toekomst zonder dementie én onderzoek dat direct bijdraagt aan de kwaliteit van leven nu. We boden meer mensen met dementie en hun naasten hulp en advies met onze diensten, zoals dementie.nl, de DementieLijn en onze Alzheimer Cafés en Trefpunten in de buurt. We spraken politici aan op hun verantwoordelijkheid en zorgden voor meer begrip voor dementie door voorlichting en aandacht in de media. We maakten de samenleving dementievriendelijker door organisaties en scholen te trainen, stimuleerden buurthuizen om ook dementievriendelijk te worden en deden nog veel meer.

We bedanken alle mensen die zich weer met hart en ziel hebben ingezet. Deze steun is onmisbaar. We zijn blij dat steeds meer mensen mee willen doen. Samen vooruit! Met nieuwe oplossingen, onderzoek en technologie, nu voorbereiden op later, omdat het steeds urgenter wordt.

Alzheimer Nederland,
Gerjoke Wilmink en Patricia Kerckhoff

Missie en doelstellingen

Eën op de vijf mensen krijgt dementie. De verwachting is dat het aantal in 2040 gestegen zal zijn naar meer dan een half miljoen. Steeds meer mensen worden door de ziekte geraakt. Mensen met dementie, partners, kinderen, families en vrienden, de hele samenleving.

Alzheimer Nederland is er voor de brede groep mensen die met dementie te maken heeft. Met duizenden vrijwilligers, mensen met dementie, mantelzorgers, onderzoekers, zorgverleners, donateurs en collectanten komen we op voor hun belangen, bieden hulp en informatie en financieren wetenschappelijk onderzoek. Tegelijkertijd willen we de maatschappij stimuleren om goed te leren omgaan met mensen met dementie. Alzheimer Nederland is een gezondheidsfonds én een patiëntenorganisatie met een sterke vrijwilligersorganisatie, verspreid over het hele land. Door deze rollen goed te combineren, kunnen we uiteenlopende activiteiten optimaal uitvoeren. Onze veelzijdigheid is onze kracht.

Onze missie

We moeten dementie voorkomen, vertragen of genezen. En tot die tijd maken we ons sterk voor het verbeteren van de kwaliteit van leven van mensen met dementie en hun omgeving. We zetten ons in voor: *Een beter leven met dementie én een toekomst zonder dementie.*

Onze doelstellingen

Dementie is één van de grootste uitdagingen van deze tijd en het realiseren van onze missie vraagt om heldere doelstellingen:

- **De toekomst dichterbij brengen, waarin dementie voorkomen, vertraagd of genezen kan worden**
Als grootste private financier van wetenschappelijk onderzoek brengen wij een toekomst zonder dementie dichterbij. Door te investeren in breed dementieonderzoek maken wij uiteindelijk het verschil. Daarnaast bieden we voorlichting over de mogelijkheden om het risico op dementie te verkleinen.
- **De levenskwaliteit van mensen met dementie en hun omgeving verbeteren**
Als patiëntenorganisatie rapporteren wij over het welzijn en de behoeften van mensen met dementie en hun mantelzorgers. We jagen betere zorg aan, adviseren de overheid en bieden zelf landelijk en lokaal directe ondersteuning en informatie. Ook initiëren en financieren we onderzoek dat zich richt op een betere kwaliteit van leven met dementie.

Om bovenstaande doelstellingen te kunnen realiseren is het nodig dat wij zoveel mogelijk mensen inspireren en mensen en middelen mobiliseren, een sterke en betrokken vrijwilligersorganisatie behouden en onze organisatie goed neerzetten als spil in de samenwerking rond dementie. Dit evalueren we onder andere aan de hand van de volgende criteria:

- Groei van onze inkomsten en behoud van onze positie in de top 3 van gezondheidsfondsen om onze ambitie te realiseren en onze impact te vergroten;
- Mensen met dementie en mantelzorgers voelen zich beter ondersteund;
- Stijging van uitgaven aan wetenschappelijk onderzoek. We continueren de stijgende lijn van de afgelopen jaren;
- Ratio doelbesteding ten opzichte van de uitgaven is en blijft minimaal 80%.

Alzheimer Nederland hanteert hierbij een brede langetermijnaanpak. We richten ons op alle essentiële terreinen: de samenleving, ondersteuning, zorg, preventie én onderzoek en verbinden deze met elkaar.

Resultaten per speerpunt

Alzheimer Nederland wil haar impact maximaliseren en alles op alles zetten om haar doelstellingen te realiseren. Dit doen we aan de hand van vijf speerpunten, ook wel pijlers genoemd.

Alzheimer Nederland:

- 1 maakt **onderzoek** naar preventie, behandeling en genezing van dementie, en een beter leven met dementie mogelijk;
- 2 komt landelijk én lokaal op voor de **belangen** van mensen met dementie en mantelzorgers, in de zorg en in de politiek;
- 3 zorgt voor ondersteuning van mensen met dementie en hun naasten door **hulp en advies**;
- 4 werkt actief aan een **dementievriendelijke samenleving**, waarin mensen met dementie langer kunnen meedoen;
- 5 geeft **voorlichting en informatie** om de kennis over dementie en het begrip voor mensen met dementie te vergroten.

Meer impact

In 2023 hebben we mooie stappen vooruitgezet. We hebben een recordbedrag besteed aan dementieonderzoek en maakten hiermee meer dan 60 onderzoeken mogelijk. Zo zorgen we voor meer onderzoek naar een beter leven met dementie én een toekomst zonder dementie. Mensen die met dementie te maken krijgen, weten ons steeds beter te vinden: ons platform dementie.nl had 1,6 miljoen bezoekers, onze vrijwilligers van de DementieLijn voerden meer gesprekken en het aantal Alzheimer Cafés en Trefpunten groeit nog steeds. Inmiddels zijn dit er 276, verspreid over het land. Mensen met dementie geven aan dat sociale contacten, passende activiteiten en begrip en respect van de samenleving belangrijk zijn om te blijven meedoen (bron: Top 5, Dementie-monitor 2022). Hier zetten we ons actief voor in. Zo zorgen we voor méér dementievriendelijke buurthuizen (pilot 'Dementievriendelijke ontmoetingsplekken') en organiseren we met onze 3600 vrijwilligers activiteiten in de buurt, zoals bijvoorbeeld de Onvergetelijke Kookclubs. Met 65.250 deelnemers aan onze trainingen 'Samen dementievriendelijk' maken we de samenleving dementievriendelijker. Meer dan ooit waren we ook aanwezig in de landelijke media om de urgentie van dementieonderzoek te benadrukken en aandacht te vragen voor onze standpunten en oplossingen, bijvoorbeeld over de dementievriendelijke buurt. We zijn blij om te merken dat steeds meer mensen (65%) een bijdrage willen leveren en beter willen leren omgaan met mensen met dementie. In de toekomst zullen we de effecten van onze activiteiten nauwlettend (blijven) monitoren.

Dit alles was mogelijk, omdat meer mensen (financieel) bijdragen. In 2023 zijn onze inkomsten wederom gegroeid en hebben we de 3e positie van gezondheidsfondsen, op basis van inkomsten en merkbekendheid, kunnen behouden. Ook hebben we ons doel van een ratio doelbesteding van minimaal 80% ruim gehaald. Per speerpunt hebben we de resultaten toegelicht.

2.1 Wetenschappelijk onderzoek

Eén op de vijf mensen krijgt dementie. Tegen deze hersenziekte is nog geen geneesmiddel beschikbaar en de kwaliteit van leven staat onder druk. Daarom is veel onderzoek nodig. Alzheimer Nederland is de grootste private partij in Nederland die wetenschappelijk onderzoek naar dementie financiert.

Doelstellingen

In 2023 hadden we als doel om de stijgende lijn van uitgaven aan wetenschappelijk onderzoek voort te zetten. De uitgaven aan wetenschappelijk onderzoek doen we op basis van onze onderzoeksagenda. Deze agenda is gebaseerd op de behoeften van mensen met dementie en hun naasten en wordt in samenspraak met hen samengesteld. Ook houden we rekening met de Nationale Dementiestrategie 2021-2030 van het ministerie van VWS.

Resultaten 2023

In 2023 hebben we wederom een recordbedrag aan onderzoek uitgegeven. Hiermee maakten we meer dan 60 onderzoeken mogelijk. Deze onderzoeken hadden betrekking op het kunnen voorkomen, vertragen en genezen van dementie én op een betere kwaliteit van leven met dementie nu.

I Onderzoek naar het behandelen en genezen van dementie

In 2023 gaf Alzheimer Nederland een recordbedrag uit aan onderzoek in de **'Call Biomedical Research'**. Hiermee steunen we het werk van meerdere onderzoekers. Met de subsidie doen zij onderzoek naar de oorzaken van dementie én mogelijke oplossingen voor verschillende vormen van dementie. Nog nooit heeft Alzheimer Nederland zo'n groot bedrag aan deze subsidieronde toegekend. Daarnaast financierden we meerdere impulssubsidies op het gebied van fundamenteel onderzoek en vroegdiagnostiek. De Impulssubsidie is bedoeld om goed of excellent beoordeelde onderzoeksvoorstellen die door een gebrek aan middelen bij ZonMw en NWO buiten de honoreringlijst vallen, alsnog gefinancierd te krijgen.

Naast financiering van onderzoek binnen onze eigen subsidierondes, sluit Alzheimer Nederland ook regelmatig aan bij externe financiers door één of meerdere projecten te co-financieren. Dit doen we via **ZonMw** en **NWO**, maar ook samen met bijvoorbeeld de **Hersenstichting**. Op die manier maken we projecten, waar onvoldoende financiering voor is vanuit de externe financier, toch mogelijk. Via samenwerking met Europese financiers binnen het **'JPND-programme'** maken we ook het werk van Nederlandse onderzoekers binnen grote Europese samenwerkingsverbanden mogelijk. Het JPND-programme, 'Joint Programme Neurodegenerative Disease research', is het grootste onderzoeksprogramma naar hersenziekten op wereldwijde schaal.

Dankzij tientallen jaren (wereldwijd) onderzoek waren er in 2023 veel ontwikkelingen op het gebied van dementie. Door onze goede contacten met onderzoekers en artsen konden we nieuws op het gebied van dementieonderzoek duiden en voorzien van achtergrondinformatie. Zo plaatsten we berichten over alzheimermedicijnen Donanemab en Lecanemab, beide belangrijk voor wetenschappelijk onderzoek. Helaas werd ook duidelijk dat het verwachte effect van deze medicijnen voor patiënten minder groot is dan gehoopt. De noodzaak van onderzoek om de oorzaken van dementie beter te begrijpen én op te lossen is daarmee groter dan ooit. In onze brochure 'Onderzoek naar dementie; Hoe werken we aan oplossingen?' wordt de laatste stand van zaken over dementieonderzoek samengevat.

2 Preventie van dementie

Gezond leven verkleint de kans op dementie. Alzheimer Nederland geeft voorlichting op het gebied van preventie en steunt diverse onderzoeken naar risicofactoren en het kunnen voorkomen van dementie.

- Om mensen goede voorlichting te geven en het bewustzijn te vergroten, hebben we in 2023 in navolging van de kennissynthese preventie gewerkt aan een nieuwe e-training 'Houd je brein gezond'. Deze e-training is ontwikkeld in samenwerking met het Alzheimer Centrum Limburg. We geven daarnaast ook voorlichting via de brochure 'Houd de hersenen gezond', via een maandelijkse digitale nieuwsbrief en door artikelen op onze website over hersengezondheid. Jaarlijks informeren we hiermee honderdduizenden bezoekers.
- Alzheimer Nederland steunde in 2023 drie onderzoeksprojecten op het gebied van preventie, waaronder onderzoek naar de rol van bloeddrukmanagement op het reduceren van risico van dementie bij mensen met een migratieachtergrond.
- Ook helpen we onderzoekers om hun onderzoeksresultaten te verspreiden onder een groot publiek, bijvoorbeeld via de website van Alzheimer Nederland.

‘Veel mensen weten niet dat ze door gezond leven ook iets goed doen voor hun brein. Wat goed is voor je hart is ook goed voor je hersenen. Daarnaast is het actief houden van je hersenen belangrijk. Dit kan door opleidingen, cursussen, maar ook door dingen, waar mensen niet direct aan denken, zoals een goed gesprek, museumbezoek of met lego spelen met de kleinkinderen. Via voorlichting vertellen we mensen, wat ze kunnen doen.’

— Dinant Bekkenkamp, teamleider Onderzoek en Samenleving bij Alzheimer Nederland

3 Betere zorg en ondersteuning

Naast het voorkomen en genezen van dementie werken we aan een betere kwaliteit van leven voor mensen met dementie en hun naasten. In 2023 heeft Alzheimer Nederland veel samengewerkt met onderzoekers op het gebied van betere zorg en ondersteuning. We organiseerden workshops over doelgroepenparticipatie en -communicatie, deden behoeftenonderzoek en werkten mee aan implementatieplannen van onderzoek.

Verder financierden we onderzoek voor betere zorg en ondersteuning, onder andere door de continuering van de samenwerking met **het Expertisecentrum Dementie en Technologie (ECDT)** van de Technische Universiteit van Eindhoven. Ook hebben we een netwerksubsidie toegekend aan het **HBO Lectoratenplatform**. Door de samenwerking binnen een netwerk van 22 lectoraten van dertien hogescholen kan het HBO-onderzoek nog beter op elkaar worden afgestemd.

‘Met onze ‘warme technologie’ hopen we de kwaliteit van leven van mensen met dementie te vergroten. Dat kan op vele manieren: door mensen een sociale ervaring te geven met familie, door fijne herinneringen op te roepen of door mensen te helpen bij een stukje zelfstandigheid. In plaats van zelf te verzinnen wat goed is voor mensen met dementie, betrekken we ze bij het ontwikkelproces. Elke woensdagmiddag komen mensen met dementie en hun mantelzorgers naar een dagbestedingsprogramma, waar we met ze in gesprek gaan over nieuwe ideeën. Alleen zo kunnen we ontdekken wat echt werkt. Met warme technologie willen we leven aan de jaren toevoegen, in plaats van alleen maar jaren aan het leven.’

— Rens Brankaert, assistant professor bij TU Eindhoven

Daarnaast financierde Alzheimer Nederland in 2023 een nieuwe onderzoekslijn op het gebied van neuropsychologie, waarbij is gekeken of veranderingen in sociale vaardigheden en gedrag kunnen helpen bij de diagnostiek van sommige vormen van dementie. Ook zijn onderzoekers bezig om de diagnostiek bij mensen met een migratieachtergrond verbeteren, onder andere door nieuwe testen, die minder afhankelijk zijn van taal en cultuur.

Tot slot is Alzheimer Nederland in het laatste kwartaal van 2023 bezig geweest met het onderzoeken van nieuwe kansen voor financiering van onderzoek naar betere zorg en ondersteuning in 2024. We zijn van plan om een onderzoeksprogramma op te zetten, waarin Alzheimer Nederland de rol van regisseur op zich neemt. Dit doen we door behoeftegestuurd en praktijkgericht onderzoek.

Naast de financiering werken we actief aan de verspreiding van kennis uit onderzoek. Zo maakten we video's over het omgaan met veranderd gedrag en over activiteiten voor mensen met dementie voor de Alzheimer Cafés en Trefpunten.

4 Talentontwikkeling

Om talentontwikkeling te bevorderen, stimuleert Alzheimer Nederland jonge talentvolle onderzoekers, die uitzonderlijke wetenschappelijke prestaties combineren met grote maatschappelijke relevantie op het gebied van dementie.

In 2023 hebben we jonge onderzoekers in hun carrière ondersteund door de

Interact-subsidie, waarmee zij bijvoorbeeld voor een bepaalde periode dementieonderzoek in het buitenland konden doen.

Tot slot heeft Alzheimer Nederland ook dit jaar weer een **Young Outstanding Researcher (YOR)-award**, uitgereikt aan een groot onderzoekstalent, en een proefschriftprijs voor de onderzoeker die het beste een samenvatting kon schrijven voor het algemene publiek.

‘Bij Frontotemporale dementie kan het lang duren voordat iemand de diagnose krijgt en daar wil ik graag verandering in brengen. Ik merkte bij mensen dat er iets veranderde in het contact, maar de huidige testen lieten geen achteruitgang zien. Tot nu toe wordt spraak namelijk niet meegenomen in het diagnosetraject. Nu maak ik spraakopnames en laat ik deze analyseren door een computerprogramma. Door kleine veranderingen in taal hoop ik de diagnose FTD eerder te kunnen stellen. Ook wil ik taaladviezen geven, waardoor mensen met FTD langer met hun naasten gesprekken kunnen voeren.’

— Lize Jiskoot, Erasmus MC, winnaar van de Young Outstanding Researcher Award 2023

5 DEMPACT

De resultaten van dementieonderzoek moeten sneller het dagelijks leven van patiënten en mantelzorgers verbeteren. Dit vraagt een goede samenwerking tussen onderzoekers en professionals uit onderwijs, zorg, welzijn en bedrijven. Om die reden heeft Alzheimer Nederland eind 2023, met een subsidie van onderzoeksfinancier ZonMw, het consortium DEMPACT (Dementie en Impact) opgericht. Het samenwerkingsverband DEMPACT heeft de opdracht om de impact van tien grote Nederlandse onderzoek-consortia op de samenleving te vergroten. Het consortium bestaat uit Movisie, Pharos, Vilans en Alzheimer Nederland en werkt samen met tientallen organisaties, die de komende vier jaar willen bijdragen aan de doelstellingen van DEMPACT.

Mensen met dementie en hun naasten helpen om de kwaliteit van leven te verbeteren door passende zorg en de juiste ondersteuning. Daar zorgen we voor. Samen met onze vrijwilligers belangenbehartiging en mensen met dementie komen we op voor deze belangen in zorg, welzijn en politiek, zowel landelijk als lokaal.

Landelijke lobby

Alzheimer Nederland zet zich in voor de belangen van mensen met dementie en hun mantelzorgers. Dit doen we onder meer door de politieke agenda in Den Haag te volgen en te beïnvloeden, en door deel te nemen aan overlegtafels met belangrijke stakeholders, zoals brancheverenigingen, patiëntenorganisaties en woningcorporaties.

Regionale en lokale belangenbehartiging

Naast de landelijke belangenbehartiging zetten 275 vrijwilligers zich in voor de lokale belangenbehartiging. Zij adviseren gemeenten over dementievriendelijk beleid, nemen deel in de 65 dementienetwerken en zien erop toe dat lokale initiatieven aansluiten bij de wensen en behoeften van mensen met dementie en hun naasten.

Resultaten belangenbehartiging

Belangenbehartiging heeft zowel landelijk als regionaal in 2023 mooie resultaten behaald:

- Richting de Tweede Kamer en Kamerleden hebben we onze stem laten horen via inbreng (29 keer), verschillende werkbezoeken en gesprekken met kamerleden, en aanwezigheid bij de Ronde tafel over Mantelzorg. Ook hebben we een petitie 'Dementievriendelijk wonen' overhandigd.
- Op het gebied van wonen waren er ook andere initiatieven, namelijk een visiedocument en informatiepakketten voor alle gemeenten en 50 woningcorporaties.
- Specifiek rondom de Tweede Kamer verkiezingen hebben we voor alle politieke partijen verkiezingsinbreng geschreven. Ook is er een partijgids gemaakt, waarin is aangegeven in hoeverre zeven belangrijke thema's rondom dementie zijn geborgd. Met de campagne '**Stop met praten en ga doen**' riepen we politici en beleidsmakers op om in actie te komen voor dementie, bijvoorbeeld op het gebied van case-management en dementievriendelijke buurten. Naar aanleiding hiervan hebben we ook een opinieartikel geschreven in het AD.
- Rondom de Wet Zorg en Dwang hebben we klankbordgroepen georganiseerd voor mantelzorgers en beleidsmedewerkers van het ministerie van VWS. Ook hebben we samen met andere patiëntenorganisaties gewerkt aan verbetering van de wet in het project 'De stem van de cliënt'. Tenslotte was er intensieve samenwerking ten behoeve van een bestuurlijk akkoord voor de uitvoering van de wet in de periode

tot de wetwijziging. Dit akkoord hebben we ook ondertekend.

- Om ook studenten al in vroeg stadium te betrekken bij de impact van dementie hebben we diverse gastcolleges bij opleidingen verzorgd, bijvoorbeeld bij casemanagement dementie en geneeskunde.
- Onze partners en stakeholders hebben we ondersteund met diverse informatiemiddelen, bijvoorbeeld met de focusbrieven voor zorgverzekeraars, zorgkantoren en gemeenten en een inspiratiewijzer voor gemeenten inzake dagbesteding. Gemeenten hielpen we ook met “Dementie in beeld” om het beleid te monitoren en met onze Keuzewijzer konden mensen met dementie een zorgverzekeraar kiezen, die aansluit bij hun behoeften. Ook zijn onze belangenbehartigers dit jaar bij gemeenten langsgesegaan met de **Dementiescan**. 50% van alle gemeenten heeft deze ingevuld.
- De **Dementierapporteur** Tamara van Ark heeft haar eindrapport opgeleverd met bevindingen en aanbevelingen. Het doel was om de uitvoering van plannen te versnellen, zodat mensen met dementie en hun naasten er daadwerkelijk op vooruit gaan. Dat het kan, hebben we gezien in het land. Er gebeurt ontzettend veel en overal zijn mensen en organisaties hard aan de slag. Toch lukt het nog niet altijd. Door partijen aan elkaar te verbinden en aan te spreken op hun verantwoordelijkheid zijn we verder gekomen met wonen, ontmoeten en de casemanager dementie. De resultaten staan op alzheimer-nederland.nl/dementierapporteur.
- Om de belangen van mensen met dementie te borgen, heeft Alzheimer Nederland de richtlijnen voor zorgprofessionals en de kwaliteit van de zorg getoetst. We hebben gekeken of er voldoende aandacht en betrokkenheid is voor/van mensen met dementie en hun naasten.

Betrokkenheid mensen met dementie en hun naasten

We willen ons zo goed mogelijk inzetten voor de belangen van mensen met dementie en hun naasten. Daarom zijn we voortdurend met hen in gesprek. Dit doen we op verschillende manieren.

- Zes keer per jaar organiseren we Adviesraden. Dit zijn bijeenkomsten met mensen met dementie, waarin we hun wensen en behoeften en die van hun naasten bespreken.
- Elke week hebben we spreekuur met ervaringsdeskundige Edwin, die ons advies geeft over zaken, waar hij vanuit zijn dementie tegen aan loopt.
- We hebben workshops gegeven aan mensen met dementie over hun rol als ervaringsdeskundigen, om hen te helpen hun stem beter te laten horen.

Daarnaast krijgen we **signalen van onze lokale belangenbehartigers en vrijwilligers** die voortdurend in contact staan met mensen met dementie en hun naasten. Ook andere bronnen zoals zorgprofessionals in ons panel, reacties vanuit de Dementielijn, de online gespreksgroepen en ons forum op dementie.nl leveren belangrijke input.

Verder hebben we in 2023 ook weer diverse **peilingen** gedaan bij mensen met dementie en mantelzorgers. Deze gingen over onderwerpen als de casemanager dementie en de belasting van mantelzorgers met een naaste in het verpleeghuis. De resultaten van deze peilingen zorgden voor inzicht in de mening en behoeften van mantelzorgers en mensen met dementie. Het panel heeft ruim 3.000 leden.

Dit jaar hebben we bovendien een aantal **factsheets** gemaakt op basis van de resultaten van onze Dementiemonitor Mantelzorg 2022. De resultaten gaven waardevolle inzichten op deelonderwerpen, zoals jonge mensen met dementie, het sociale leven van mantelzorgers, en mantelzorg en werk. De Dementiemonitor is een tweejaarlijks onderzoek en zal in 2024 opnieuw plaats vinden.

'Ik help mensen met dementie, zodat zij beter en langer thuis kunnen wonen. Met de juiste zorg is veel mogelijk. Veel mensen weten niet dat zij vanuit de basis zorgverzekering recht hebben op een casemanager dementie, die hen kan ondersteunen.'

— Gerben, casemanager dementie

2.3 Hulp en advies

Alzheimer Nederland is de patiëntenorganisatie voor mensen met dementie en hun naasten. Landelijk én regionaal bieden we op verschillende manieren ondersteuning. Zo zorgen we ervoor dat mensen met dementie actief kunnen blijven meedoen in de maatschappij. We steunen hen om op een fijne manier zo lang mogelijk thuis te wonen. Mantelzorgers en andere familieleden helpen we met informatie en advies. We zijn altijd dichtbij, landelijk en in de buurt.

Ons doel is dat mensen met dementie en hun naasten zich beter ondersteund voelen. Hiervoor bieden we verschillende diensten en activiteiten.

Cultuursensitief

Voor mensen met een migratieachtergrond zijn goede informatie over dementie en passende zorg niet altijd gemakkelijk vindbaar of sluiten deze niet aan bij de behoeften. Daarom besteedt Alzheimer Nederland extra aandacht aan cultuursensitieve ondersteuning. Ook zoeken we samenwerking met lokale initiatieven en organiseren we nieuwe activiteiten.

Dat is hard nodig, omdat het aantal mensen met dementie in Nederland de komende jaren fors zal stijgen. Zo wordt in 2040 onder Turkse en Marokkaanse Nederlanders een verdrievoudiging van het aantal mensen met dementie ten opzichte van nu verwacht.

In 2023 heeft Alzheimer Nederland verschillen activiteiten opgezet.

- Een maandelijks denktank 'Cultuursensitieve ondersteuning' voor vrijwilligers van de regionale afdelingen. Het doel van de bijeenkomsten is de culturele competenties te versterken door inspiratie en het uitwisselen van tips en informatie.

- Spreekuur voor de regionale afdelingen. Tijdens een periodiek spreekuur met de programmacoördinator kunnen vrijwilligers in het land hun vragen stellen.
- De eerste Iftar-bijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst, afgesloten met een Iftarmaaltijd, gingen we in gesprek met 45 bezoekers met een Marokkaanse, Turkse en Irakese achtergrond over herinneringen, geheugenproblemen en dementie.
- Zomerborrel voor ambassadeurs en sleutelpersonen in de regio met als doel ervaringen en tips uitwisselen om mensen met een migratieachtergrond beter te bereiken.
- Opening van een nieuw Alzheimer Theehuis in Almelo en een nieuw Alzheimer Trefpunt in Den Haag. Hiermee zijn er meer ontmoetingsplekken voor mensen met dementie en hun familieleden.
- Een nieuwe terugbelfunctie van de DementieLijn, waarbij mensen ook in het Turks kunnen worden teruggebeld.
- Herhaling van de campagne van 2022 onder Turkse en Marokkaanse Nederlanders om hen te helpen en beter te bereiken met informatie en advies.

2.3.1 Landelijke hulp en ondersteuning

Landelijk biedt Alzheimer Nederland op verschillende manieren hulp en ondersteuning, bijvoorbeeld door het platform dementie.nl en de DementieLijn.

Het platform dementie.nl

Ons platform dementie.nl biedt informatie over dementie, uitgebreid (en persoonlijk) advies en emotionele steun. Het platform is speciaal ontwikkeld voor mensen die mantelzorgen voor iemand met dementie. Of dat nou een dagdeel per week is, of 24/7. Ook mensen die zelf (beginnende) dementie hebben, vinden op dementie.nl informatie en advies. We geven bezoekers het gevoel dat zij er niet alleen voor staan.

De belangrijkste resultaten

- De homepage van dementie.nl is vernieuwd, met als doel een zacht welkom. De bezoekers vinden in één oogopslag de informatie, waar zij iets aan hebben.
- Het menu is vernieuwd. Door een menu van zes belangrijke thema's ('pijlers') en de bijbehorende onderwerpen vinden bezoekers de content die bij hun fase van het ziekteproces of zorgvraag past.
- De succesvolle podcast 'Door met Dementie' werd in 2023 gelanceerd.
- Alle artikelen op dementie.nl zijn herschreven (de 'contentrevisie'). Ze zijn nu makkelijker leesbaar (B1) voor een breed publiek. De teksten zijn warmer van toon en inclusief. Artikelen zijn beter vindbaar voor zoekmachines.
- Feitelijke informatie op het platform is weer up-to-date en blijft voortdurend op peil.

We staan natuurlijk niet stil. De visuele vernieuwingen van dementie.nl zijn nog gaande en we blijven ook de inhoud continu ontwikkelen en verbeteren.

De resultaten van dementie.nl in cijfers:

- In 2023 bezochten 1,6 miljoen mensen het platform dementie.nl voor informatie en advies. Dit aantal is ruim boven de doelstelling (1,5 miljoen bezoekers) en een stijging ten opzichte van 2022 (1,4 miljoen bezoekers);
- Ook zijn er in 2023 ruim 2.300 vragen gesteld aan de verschillende experts, zoals een notaris, casemanager en psycholoog. Dit is iets minder dan de doelstelling (2500), echter meer dan in 2022;
- De emailreeks is meer dan 6.000 keer aangevraagd. Dit is minder dan vorig jaar, en komt vooral door de aanpassingen van de website, waardoor ook minder campagne is gevoerd.
- In 2023 zijn er 35 online gespreksgroepen georganiseerd, onder andere voor mensen met een partner met dementie en jongeren met een ouder met dementie. Dit is een stijging ten opzichte van 2022.
- Het forum werd ook in 2023 goed bezocht, namelijk meer dan 500.000 keer.
- Nieuw was ook de mantelzorgtest. Deze werd bijna 10.000 keer gedaan. Dit is flink meer dan de doelstelling van 5000 en geeft aan dat mantelzorgers ook echt behoefte hebben aan een dergelijke e-learning. Er is geen campagne of extra communicatie voor geweest.

Daarnaast is onderzoek gedaan naar de tevredenheid van bezoekers. Zij gaven het platform een 7,7. Het aantal respondenten dat de enquête heeft ingevuld, was in 2023 echter dusdanig laag, dat we nadenken over een nieuwe meetmethode in 2024.

'Mijn tip voor mantelzorgers: blijf er niet mee zitten, vraag hulp. Je hoeft het niet alleen te doen.'

— Güleç, mantelzorger voor haar ouders

DementieLijn

Voor persoonlijk advies, vragen en een luisterend oor kunnen mantelzorgers, familie en naasten en mensen met dementie ook terecht bij de DementieLijn. De gratis DementieLijn 0800-5088, is zeven dagen per week tussen 9.00 en 23.00 uur bereikbaar. Deskundige vrijwilligers beantwoorden de meest uiteenlopende vragen.

Resultaten

In 2023 hebben vrijwilligers van de DementieLijn meer dan 5.200 gesprekken gevoerd met mantelzorgers en mensen met dementie. Dit is een stijging van 5% ten opzichte van 2022. De gemiddelde gespreksduur was, net als vorig jaar ongeveer 20 minuten.

Onderwerpen, waar mensen de DementieLijn over belden, waren bijvoorbeeld het omgaan met veranderingen in gedrag, het inschakelen van hulp, vermoedens van dementie en financiële en juridische vragen over wilsbekwaamheid.

'Ik kreeg veel meer dan een luisterend oor, ik kan nu weer verder'.

— Marieke, mantelzorger

'Met het advies dat ik kreeg, kan ik mijn familie beter uitleggen wat dementie voor mij inhoudt'.

— Philip, diagnose Alzheimer.

Brochures

Alzheimer Nederland biedt brochures met informatie over dementie. Hierin vinden mantelzorgers en mensen met dementie informatie over het omgaan met dementie, van de niet-pluis-fase tot verlies en afscheid. Ook zijn er brochures over specifieke onderwerpen, bijvoorbeeld 'Dementie op jonge leeftijd' en 'Houd de hersenen gezond'. De brochures kun je online aanvragen als pdf of op papier (per post).

In 2023 zijn er meer dan 130.000 brochures per post verspreid, een mooie stijging ten opzichte van voorgaand jaar. Daarnaast zijn er circa 84.000 digitale brochures aangevraagd, dat is iets minder dan in 2022. Het totaal aantal van meer dan 214.000 verspreide brochures ligt wel hoger dan in 2022 (191.732).

Daarnaast zijn er meer dan 5.600 informatiepakketten besteld. Het informatiepakket is een verzameling brochures en andere informatie, specifiek gericht op antwoorden rondom de diagnose.

Geheugentest

Aan mensen die zich zorgen maken over zichzelf of over een ander, bieden we een, speciaal door Alzheimer Nederland ontwikkelde, Geheugentest. In 2023 deden 558.900 mensen de geheugentest. Dit aantal komt ongeveer overeen met 2022.

2.3.2 Regionale hulp en ondersteuning

Ruim 3600 vrijwilligers van Alzheimer Nederland, verdeeld over 48 regionale afdelingen in het land, zetten zich lokaal in voor hulp en advies aan mensen met dementie en hun naasten. Zij organiseren verschillende activiteiten voor mensen met dementie en mantelzorgers om actief te blijven en in contact te komen met lotgenoten.

Alzheimer Cafés en Trefpunten

Mensen met dementie en hun naasten zijn welkom in de Alzheimer Cafés en Trefpunten. Dit zijn maandelijkse bijeenkomsten in de buurt, waar bezoekers vrijblijvend tips en informatie ontvangen én lotgenoten ontmoeten. Elke bijeenkomst wordt een thema behandeld, bijvoorbeeld omgaan met dementie, autorijden, dementie op jonge leeftijd. Het doel van de Alzheimer Cafés en Trefpunten is om mensen lokaal, in hun eigen buurt te helpen met informatie en contact met lotgenoten. Er zijn inmiddels 276 Alzheimer Cafés en Trefpunten, verspreid over het hele land. Dit aantal is flink gestegen, vorig jaar waren het er 263.

Ik ben een redelijk 'vaste' gast in het Alzheimer Café. De reden is dat ik er een hoop van opsteek, de presentaties en thema's zijn altijd erg leerzaam. En wat ook fijn is, je bent met gelijkgestemden. Je voelt je daardoor minder eenzaam.'

— Ineke, bezoeker Alzheimer Café.

Om regionaal meer bekendheid te geven aan de diensten van Alzheimer Nederland is in 2023 een derde 'Speciale Editie Alzheimer Café en Trefpunt' georganiseerd met als thema: Dementie bespreekbaar. Deze bijeenkomst in Zutphen werd goed bezocht. Meerdere aanwezigen gaven aan het Alzheimer Café of Trefpunt in hun buurt in de toekomst te gaan opzoeken.

Onvergetelijke Kookclubs

Alzheimer Nederland organiseert ook Onvergetelijke Kookclubs. Hier gaan mensen met dementie én hun naaste zelf aan de slag om een diner te bereiden en samen te eten. De Onvergetelijke Kookclubs zijn een initiatief van Alzheimer Nederland, in samenwerking met Resto VanHarte, ondersteund door de Nationale Postcode Loterij. Het doel is om langer actief te blijven. Inmiddels zijn er 31 Kookclubs. Dit aantal is flink toegenomen ten opzichte van 2022, toen waren er twintig Onvergetelijke Kookclubs.

Adoptieproject

Het adoptieproject is opgezet om mensen met dementie en kinderen samen te brengen. Het is een samenwerking met het Alzheimer Centrum Limburg. Leerlingen van basisscholen leren de wereld van mensen met dementie kennen en begrijpen. Mensen met dementie worden gestimuleerd om samen activiteiten te ondernemen. Zo hebben zowel de leerlingen als de mensen met dementie baat bij het contact. In 2023 deden 30 scholen mee aan dit project.

Wereld Alzheimer Dag

Op Wereld Alzheimer Dag, op 21 september, vragen we extra aandacht voor alle vormen van dementie. Onder het thema 'Samen aan tafel' werden ook dit jaar door vrijwilligers vele mooie activiteiten georganiseerd voor mensen met dementie en hun naasten. Verspreid over het land waren er circus- en theatervoorstellingen, wandelingen, Onvergetelijke Kookclubs en veel meer.

Heel bijzonder was de reünielunch met 50 oud-deelnemers van Restaurant Misverstand. Zij waren met chef-kok Ron Blaauw te gast bij de studenten van de hotelschool Amersfoort. Ook was er een training voor mbo-studenten van radio-dj Frank van der Lende over 'hoe om te gaan met mensen met dementie in de horeca'.

Gespreksgroepen

In 2023 zijn we gestart met een pilot gespreksgroepen. Het doel van een gespreksgroep is laagdrempelig ervaringen en verhalen uitwisselen, om van elkaar te leren en een luisterend oor te bieden. Zo maken we dementie bespreekbaar en zorgen we voor (h)erkenning. Veilig, laagdrempelig en in de buurt. De pilot speelt in op een behoefte aan meer contact tussen mantelzorgers en de mogelijkheid om van elkaar te leren. De activiteit onderscheidt zich van het Alzheimer Cafés door de kleinere groepen en de focus op mantelzorgers, in plaats van mensen met dementie én mantelzorgers. Op sommige plaatsen worden gespreksgroepen al jarenlang georganiseerd door vrijwilligers, welzijnsorganisaties of de gemeente. Daar, waar er nog niet in de behoefte wordt voorzien, willen we vanuit Alzheimer Nederland graag faciliteren bij de opzet van nieuwe gespreksgroepen.

Odensehuizen

Alzheimer Nederland is groot voorstander van Odensehuizen. In 2022 is daarom de samenwerking aangegaan met de Stichting Landelijk Platform Odensehuizen. Het doel is met gebundelde krachten startende en bestaande Odensehuizen te ondersteunen met belangenbehartiging, kennisuitwisseling en zichtbaarheid. Resultaten zijn onder meer:

- een betere samenwerking, landelijk en lokaal, zodat we elkaar op gebied van kennis en ervaringen versterken;
- samenwerking met het programma 'Dementievriendelijke ontmoetingsplekken', om te zorgen voor meer ontmoetingsplekken voor mensen met dementie;
- een betere zichtbaarheid (en vindbaarheid) van de Odensehuizen voor mensen met dementie en hun naasten via alzheimer-nederland.nl;
- intensiever contact met vrijwilligers en coördinatoren om hen te beter te kunnen ondersteunen.

Dementievriendelijke ontmoetingsplekken

Met het programma 'Ontmoetingsplekken' willen we zorgen dat in 2030 80% van de mensen met dementie die thuis woont, een plek in de buurt heeft, waar ze naar toe kan. Dat draagt bij aan de kwaliteit van leven en het aantal zorgarme jaren. In 2023 zijn we gestart met het bieden van ondersteuning aan dertien pilotlocaties, in de vorm van een startpakket en een financiële stimulans. Het startpakket is gericht op het toegankelijk en aantrekkelijk maken van algemene ontmoetingsplekken, zodat ook mensen met (beginnende) dementie mee kunnen doen en zich welkom voelen. Het gaat hierbij om verschillende type plekken, zoals buurthuizen, wijkcentra, bibliotheken en ontmoetingsplekken binnen seniorenwooncomplexen.

“Alle ouderen zijn hier welkom, dementie of geen dementie. Net als veel plekken rolstoelvriendelijk zijn, willen we ontmoetingsplekken ook dementievriendelijk maken, zodat mensen met geheugenproblemen of dementie zo lang mogelijk meedoen. Mensen hebben daar ook behoefte aan. Ik merk dat ze ervaren als ze hier zijn. Hun ogen beginnen weer een beetje te twinkelen.”

— Cor van Voorthuizen, Dorpscoöperatie Otterlo/Eureka Otterlo

2.4

Dementievriendelijke samenleving

In Nederland leven naar schatting 300.000 mensen met dementie. Omdat we steeds ouder worden, stijgt dat aantal in 2040 naar meer dan een half miljoen. Bijna 80% van de mensen met dementie woont thuis. Daarom werken we actief aan een dementievriendelijke samenleving. Samen zorgen we dat mensen met dementie langer kunnen meedoen.

Het programma Samen dementievriendelijk heeft als doel om Nederland dementievriendelijk te maken en de kennis over het omgaan met dementie in het dagelijks leven te vergroten. Per jaar willen we 70.000 mensen activeren om zich te registreren en vervolgens een van onze online trainingen te doen.

Samen dementievriendelijk is een gezamenlijk initiatief van Alzheimer Nederland en het ministerie van VWS. Met het programma bieden we Nederland handvatten om in het dagelijks leven goed om te gaan met mensen met dementie. Binnen de Nationale dementiestrategie 2021- 2025 heeft het programma een prominente plaats.

Resultaten van Samen dementievriendelijk

Uit jaarlijks onderzoek blijkt dat de houding van Nederlanders over dementie steeds positiever wordt. 65% van hen wil een bijdrage leveren aan een dementievriendelijk Nederland. Dit was in 2022 63%. Ook geeft 54% van de Nederlanders aan dat het voldoende geeft om dementievriendelijk te worden (bron: Effectmeting Validators). 8 van de 10 mensen die de online training hebben gevolgd zeggen dat ze iemand met dementie makkelijker te hulp schieten. De online training wordt beoordeeld met een 8,2.

- In 2023 kwamen 665.000 bezoekers op samendementievriendelijk.nl. Dat is een flinke stijging ten opzichte van vorig jaar (443.000 bezoekers).
- 75.235 nieuwe mensen hebben zich geregistreerd op onze website (2022: bijna 77.000).
- Ook zijn er in 2023 ruim 54.000 online trainingen gevolgd (2022: bijna 55.000).
- Onze 230 trainers hebben dit jaar 750 trainingen op locatie verzorgd. Dat is 2,8 trainingen per werkdag.
- Social media: op Facebook hebben we 33.316 volgers, op Instagram 6.811 volgers en op LinkedIn 20.452 volgers.
- Na opschoning van het bestand hebben we 155.054 abonnees op onze digitale nieuwsbrief 'Samen dementievriendelijk'. In 2022 waren dit 191.257 abonnees.

Andere opvallende resultaten

- Het lesprogramma voor mbo-scholen is in 2023 verder uitgebreid en nog meer onder de aandacht gebracht. Met als resultaat dat steeds meer docenten en jongeren worden betrokken bij het onderwerp dementie;
- Voor woningcoöperaties is een nieuwe online training ontwikkeld, die door 410 mensen is gevolgd;
- In samenwerking met ziekenhuis Isala krijgen alle vrijwilligers van het ziekenhuis de online training 'Omgaan met dementie';
- In februari hebben we een webinar georganiseerd voor alle opticiens en audiciens van Specsavers, 300 mensen deden mee;
- We zijn een samenwerking met ANWB AutoMaatje gestart om alle coördinatoren en vrijwilligers te trainen.

“Nu ik – dankzij de online training van Samen dementievriendelijk – de signalen van dementie ken, besef ik dat ik weleens mensen met dementie heb ontmoet, zonder dat ik dat door had. Als ik toen had geweten wat ik nu weet, had ik dingen anders gedaan. Ik zal bijvoorbeeld nooit meer tegen iemand met dementie in gaan.”

— Isa, heeft de jongerentraining 'Samen dementievriendelijk' gedaan

2.5

Voorlichting en communicatie

Alzheimer Nederland wil de samenleving voorbereiden op de snelle groei van het aantal mensen met dementie. Met onze voorlichting en communicatie willen we de kennis over de ziekte dementie en de impact hiervan vergroten. Ook maken we zichtbaar waar Alzheimer Nederland voor staat en hoe we mensen met dementie en hun naasten hulp en ondersteuning bieden.

Resultaten 2023

Voorlichting en informatie richting het brede publiek geven we onder andere met voorlichtingscampagnes. In 2023 hebben we dit onder meer gedaan met een buiten-campagne met abri's om de kennis te vergroten met stellingen als 'de meeste mensen met dementie wonen gewoon thuis'. De media weten ons inmiddels goed te vinden als het gaat om duiding van wetenschappelijk onderzoek, het verhelderen van onze standpunten over de nodige ondersteuning van mensen met dementie en onze activiteiten. Zo was er aandacht voor het concert van de Herinneringen Top 50 in Ziggo Dome bij het RTL programma 'Humberto'. We maakten ons eigen fondsenwervende tv programma 'Herinneringen voor het leven' en werkten mee aan een speciaal item in 'Het Perfecte Plaatje' (RTL4), waarbij oude herinneringen nieuw leven werden ingeblazen. Op BNR nieuwsradio gaven wij toelichting op een nieuw alzheimermedicijn dat in de Verenigde Staten is goedgekeurd. In Max Meldpunt vertelden wij over het belang van passende zorg door de casemanager dementie en onze dementierapporteur Tamara van Ark verscheen met een groot interview in het AD. Rond Wereld Alzheimer Dag werkten wij mee aan de weekendbijlage Mezza van het AD in een special over leven met dementie.

Daarnaast richten we onze voorlichting en communicatie op de groep mensen die onze ondersteuning hard nodig heeft. Wij brengen onze hulp en ondersteunende diensten onder de aandacht op relevante plekken, zoals bij de huisarts in de wachtkamer, onder andere met onze campagne 'Diagnose dementie, wat nu?'

Online

Alzheimer Nederland is in 2023 online opnieuw heel zichtbaar geweest. Het aantal bezoekers van onze website www.alzheimer-nederland.nl steeg in 2023 naar 4,4 miljoen.

Dit was in 2022 4 miljoen. Daarnaast lieten ook onze social media kanalen een groei zien.

- Facebook: 2023: 158.469 (2022 = 143.561)
- LinkedIn: 2023: 50.431 (2022 = 42.546)
- Instagram: 2023: 34.740 (2022 = 24.275)
- X: 2023: 12.039 (licht gedaald sinds overname Elon Musk) (2022 = 12.171)
- YouTube: 2023: 5.260 (2022 = 4129 abonnees)
- Pinterest: 2023: 961 (2022 = 785 volgers)
- TikTok (nieuw): 2.976

Ook het aantal nieuwsbriefabonnees is gestegen, naar 374.203 in 2023. Dit was in 2022 337.000.

Magazine Alz...

Onze donateurs, vrijwilligers en mantelzorgers, die actief betrokken zijn bij Alzheimer Nederland ontvingen ook in 2023 ons relatiemagazine Alz... We hebben ons magazine drie keer verstuurd, in mei, september en december. De oplage van het magazine is inmiddels gegroeid naar 153.000 exemplaren. De editie van mei bevatte ook een bijlage met de hoogtepunten van 2022 als bewijsvoering en verhalen bij het jaarverslag, dat toen werd gepubliceerd.

Interne communicatie

Intern faciliteren we onze collega's en vrijwilligers om samen op consistente wijze uit te dragen wat we doen, waar we voor staan en wat we bereiken door goede twee-richting communicatie en corporate branding. Voor meer verbinding en interactie tussen de afdelingen onderling en met het landelijk kantoor hebben we in 2023 een nieuw platform gelanceerd voor onze vrijwilligers.

'Via Facebook zijn we benaderd om mee te doen aan het programma Herinneringen voor het leven stop dementie. Mijn moeder kent het programma en was meteen positief hierover. Wij vonden het een goede zaak om als gezin met een migratieachtergrond mee te doen aan het programma. Dementie is binnen Marokkaanse en Turkse gemeenschap niet echt bespreekbaar; er is veel onwetendheid. Als gezin vonden we het een eer om mee te doen voor onze vader en te kunnen bijdragen aan het goede werk van Alzheimer Nederland.'

— Mantelzorgers Halima en Latifa

Fondsenwerving

Om al onze doelen en ambities te kunnen realiseren en onze impact te vergroten hebben we veel geld nodig. Geld van vele verschillende giftgevers dat door middel van fondsenwerving gedoneerd wordt. We streven hierbij naar duurzame relaties met zoveel mogelijk donateurs en willen ons contact met hen zo persoonlijk en relevant mogelijk maken. Dat gebeurt vanuit de landelijke organisatie en vanuit de regionale afdelingen in het land.

Voor fondsenwerving is ons doel:

Groei van onze inkomsten en behoud van onze positie in de top 3 van gezondheidsfondsen (op gebied van inkomsten) om onze ambitie te realiseren en onze impact te vergroten.

Voor onze doelstelling is het belangrijk dat onze achterban zich verbonden voelt met ons, ons financieel steunt en loyaal aan ons blijft. We moeten onze doelgroep begrijpen, raken en aan ons binden. Door de juiste doelgroep, op het juiste moment, met de juiste boodschap te raken en aan ons te binden, maximaliseren we de waarde van en voor de klant.

Resultaten 2023

In 2023 zijn onze inkomsten wederom gegroeid en hebben we de 3^e positie van gezondheidsfondsen kunnen behouden.

Opvallende activiteiten in 2023:

- Op 12 maart vond het allereerste **Herinneringen Top 50 concert** plaats. In een uitverkocht Ziggo Dome beleefden circa 15.000 mensen het Herinneringen Top 50

concert, georganiseerd door Alzheimer Nederland en ICP met medewerking van MediaLane. Veldhuis & Kemper waren de gastheren van deze avond, waar talloze Nederlandse artiesten geheel belangeloos aan meewerkten.

- Tijdens de **HerinneringenRit**, op 23 september, kwamen ruim 600 deelnemers fietsend en wandelend in actie om geld op te halen voor onderzoek naar dementie. Dit resulteerde weer in een prachtig bedrag.
- In het **tv-programma 'Herinneringen voor het leven – stop dementie'** vertelden mensen met dementie en hun dierbaren over de impact van deze hersenziekte en onderzoekers over de noodzaak van meer geld voor onderzoek. De uitzending leverde maar liefst meer dan 11.000 nieuwe donateurs op.
- De jaarlijkse campagne in het najaar **'Wat alz... het jouw ouder, partner of kind is?'**, op televisie en online, zorgde ook weer voor duizenden nieuwe donaties en donateurs.

'Ik ben Alzheimer Nederland ontzettend dankbaar voor hun steun. Ik mocht zelfs samen met mijn moeder dit jaar aan twee televisieprogramma's meewerken. Dit heb ik gedaan om meer bekendheid over dementie te geven, zodat er geld gedoneerd wordt om zo hopelijk te zorgen voor een toekomst zonder dementie.'

— Mantelzorgster Ilse

- In 2023 hebben we een mooie cheque in ontvangst mogen nemen voor de verkoop van de **Herinneringen Kerstbal** in 2022. Ook in 2023 lag de Herinneringen Kerstbal weer landelijk in de winkels.

Deze acties hebben zowel een aanzienlijke toename van onze fondsenwervende inkomsten als ook een hogere bekendheid en waardering opgeleverd. Binnen onze doelgroep 'mannen en vrouwen, leeftijd 45+' is de spontane merkbekendheid van

Alzheimer Nederland in de afgelopen 5 jaar significant toegenomen van gemiddeld 9% naar 19%. Ook de geholpen bekendheid stijgt significant van 71% naar 84% en op merkoverweging is ook een significante groei te zien. De merkvoorkeur is stabiel. (Bron: MSI Research 2018-2023).

Fondsenwerving onder particulieren

Met de fondsenwervende activiteiten onder particulieren hebben we een mooi resultaat behaald. Hiervoor hebben we een breed scala aan wervingsmethoden ingezet om zo verschillende doelgroepen effectief te kunnen bereiken.

- Nieuwe donateurs werven we vooral via deur-aan-deur werving, de tv-uitzending 'Herinneringen voor het leven', via mailings (per post) en online.
- Daarnaast richten we ons op bestaande donateurs/giftgevers, met als doel hen te bewegen om herhaalgiften te doen, producten te kopen of hun bijdrage te verhogen. Hiervoor zetten we met name telemarketing, direct mailings en e-mailings in.
- Voor het behoud van donateurs zetten we loyaliteitsmiddelen in, zoals ons relatiemagazine ALZ (voor donateurs vanaf € 25 per jaar), bedankkaarten/-brieven, bedanktelefoontjes en welkomstrajecten.

Naast de steun via een donateurschap, gift of periodieke schenkingsovereenkomst, steunden meer mensen ons door het kopen van onze Vergeet-me-niet-producten. Daarnaast ontvingen we donaties van grote giftgevers (major donors) en via onze regionale afdelingen.

Collecte

Elk jaar zetten duizenden collectanten zich in om voor Alzheimer Nederland te collecteren tijdens de collecteweek. Dankzij de grote inzet van collectanten bereiken we tijdens de collecte in korte tijd een grote groep mensen in het land. De anonieme geefmogelijkheid en laagdrempeligheid dragen bij aan de inkomsten. Dit jaar hebben ruim 25.000 collectanten meegewerkt aan de collecte (een recordaantal) en is weer meer geld opgehaald dan vorig jaar.

Acties van derden

Dit jaar zijn er ook weer vele sponsoracties opgezet om bij te dragen aan het vinden van een oplossing voor dementie. Alzheimer Nederland is heel dankbaar dat zoveel mensen zich betrokken voelen bij dementie en met fietstochten, wandelingen, roeien en hardlopen geld binnenhaalden voor dementie. Dit jaar hebben bijvoorbeeld 85 wandelaars meegelopen met de 4daagse in Nijmegen. Naast sportieve prestaties werden ook andere acties opgezet, zoals een 24-uurs knipactie door kappers.

Floris van Bönninghausen heeft op Wereld Alzheimer Dag geprobeerd het wereldrecord 24 uur fietsen te verbeteren en heeft hierbij veel geld opgehaald. Floris over zijn moeder: 'Voor haar zal er geen medicijn zijn. Maar het vinden van een geneesmiddel voor dementie zal veel mensen helpen. Het bespaart hen de pijn en wreedheid van iemand mentaal verliezen, terwijl ze naast je zitten. Daarom zet ik mij in voor Alzheimer Nederland.'

Ook Merijn en Loek (Filosofietzers) haalden veel geld binnen met hun fietstocht naar Istanbul. Loek: 'Ook hopen Merijn en ik dat mensen meer naar elkaar gaan luisteren, zonder vooroordelen. We hopen ook dat iemand die zich in een vergelijkbare situatie bevindt, zich hierdoor minder alleen hoeft te voelen.'

Nalatenschappen

Door Alzheimer Nederland op te nemen in een testament, kunnen mensen bijdragen aan het vinden van een oplossing voor dementie. Voor nalatenschappen richt Alzheimer Nederland zich in eerste instantie op haar eigen achterban. We bereiken ook steeds meer nieuwe geïnteresseerden via andere kanalen. Zo is in de tv-serie 'De Nalatenschap' dit jaar voor het eerst een uitzending gewijd aan Alzheimer Nederland, waarin een trouwe donateur vertelt waarom zij met haar nalatenschap bijdraagt aan een toekomst zonder dementie. De uitzending heeft positieve en mooie reacties opgeleverd en relatief veel kijkers. Daarnaast hebben we in het najaar met onze afdeling Zuidoost-Brabant een speciale regio-bijeenkomst over nalaten georganiseerd. Deze avond werd goed bezocht en zeer gewaardeerd. De zichtbaarheid van Alzheimer Nederland als goed doel zorgt er mede voor dat we steeds vaker als erfgenaam worden gekozen en mensen vaker een legaat voor Alzheimer Nederland in hun testament opnemen.

Resultaten 2023

In 2023 hebben méér mensen aangegeven dat ze Alzheimer Nederland in hun testament hebben opgenomen. Nalatenschappen vormen een belangrijk deel van onze inkomsten. Het totale bedrag is, net als vorig jaar, opnieuw gestegen.

Annelies van der Schaaf-Bos laat na aan Alzheimer Nederland. Zij wil het verschil maken met haar nalatenschap: 'Dementie is zo vreselijk, er móet een oplossing komen.'

— Annelies van der Schaaf-Bos

Organisatie

4.1 Organisatie en bestuur

Alzheimer Nederland is een stichting. We streven een maatschappelijk doel na, zonder winstoogmerk. Dat komt ook naar voren in onze missie.

Organisatiestructuur

Alzheimer Nederland is afgelopen jaren enorm gegroeid, zowel in inkomsten als in doelbesteding. Hierdoor konden wij meer doen en bereiken, mede dankzij het toegenomen aantal medewerkers en vrijwilligersactiviteiten. Alzheimer Nederland is inmiddels dé autoriteit op het gebied van dementie en behoort tot de top 3 van goede doelenorganisaties. De inkomsten van Alzheimer Nederland zijn in de afgelopen tien jaar met bijna 300% gestegen.

Bestuur

Om alle ambities te realiseren heeft Alzheimer Nederland sinds 2022 een tweekoppig bestuur, bestaande uit directeur-bestuurder Gerjoke Wilmink en tweede directeur-bestuurder, Patricia Kerckhoff. Het bestuur geeft leiding aan de organisatie, draagt de eindverantwoordelijkheid voor het beleid en legt verantwoording af aan een onafhankelijke raad van toezicht.

Gerjoke Wilmink is directeur-bestuurder en bestuursvoorzitter. Zij heeft de volgende nevenfuncties:

- Lid Bestuur Huis voor de Gezondheid (uit hoofde van hoofdfunctie, onbezoldigd)
- Lid bestuur Samenwerkende Gezondheidsfondsen (uit hoofde van hoofdfunctie, onbezoldigd)
- Voorzitter Stichting Arbo Unie (bezoldigd)
- Lid Raad van Toezicht bij Nationaal Fonds Kinderhulp (onbezoldigd)
- Lid College van Beroep Reclame Code Commissie (bezoldigd)

Patricia Kerckhoff is de tweede directeur-bestuurder. Zij heeft geen nevenfuncties.

Managementteam

Het beleid van Alzheimer Nederland wordt ontwikkeld door het managementteam (MT). Dit team bestaat uit de directie en de managers van de verschillende onderdelen:

- Wetenschappelijk onderzoek
- Belangenbehartiging en Regionale hulp
- Diensten en producten
- Fondsenwerving

4.2

Medewerkers en vrijwilligers

Alzheimer Nederland zet zich sinds 1984 in voor mensen met dementie en hun dierbaren. Dit doen we met 121 bevoegen medewerkers vanuit ons hoofdkantoor in Amersfoort, en met ruim 3.600 fantastische vrijwilligers. Met de groei van Alzheimer Nederland in inkomsten en doelbesteding is ook het aantal medewerkers gegroeid.

4.2.1 Medewerkers en het personeelsbeleid

De belangrijkste doelstelling voor 2023 was het implementeren en verankeren van de nieuwe organisatiestructuur en het verder bouwen aan een toekomstbestendige organisatie.

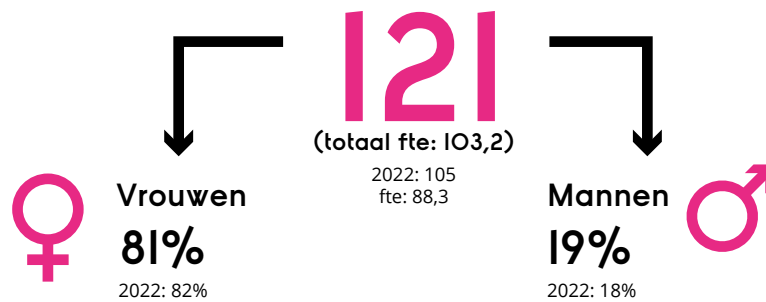
De belangrijkste resultaten

- Alzheimer Nederland is opnieuw uitgeroepen tot Great Place to Work;
- Alle nieuwe vacatures, die zijn ontstaan door de organisatiewijziging, zijn succesvol ingevuld;
- Nieuwe collega's hebben de 'onboarding' succesvol doorlopen en goed gewaardeerd;
- Collega's zijn nauw betrokken bij de organisatieveranderingen door duidelijke interne communicatie;
- Teamprofielen zijn opgesteld en met elkaar gedeeld, waardoor de samenwerking is verbeterd.

Medewerkers

Totaal aantal medewerkers

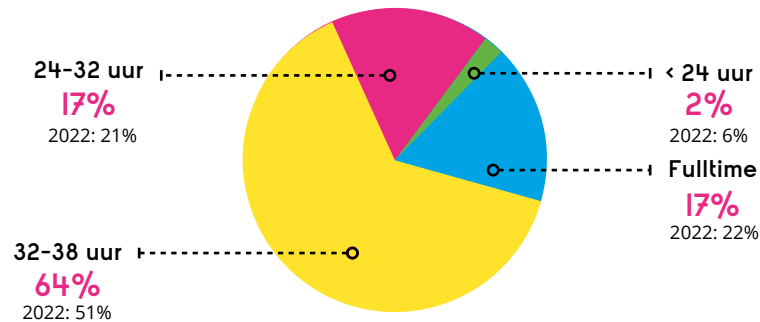

Verloopercentage

8,8%

2022: 15,7%

Parttime » fulltime

Verzuimpercentage

2,5%

2022: 5,1%

Onze organisatie in cijfers – peildatum 31-12-2023

Great Place to Work

In 2023 is Alzheimer Nederland opnieuw uitgeroepen tot Great Place to Work. Een bijzondere prestatie, omdat we na de organisatiewijzigingen, nog hoger scoren dan bij de meting in 2022. In maart 2024 horen we of we onszelf opnieuw Best Workplace mogen noemen.

Manon Tijmes, customer succes manager bij Great Place to Work, zegt er hierover: 'Binnen Alzheimer Nederland ervaren de medewerkers een grote mate van vertrouwen en vrijheid, twee zaken die hand in hand gaan en sterk moeten zijn in een Great Place To Work. De resultaten van ons onderzoek laten zien dat de cultuur staat als een huis met een stevig fundament, ook in tijden van groei. Dit alles maakt dat het hele team trots is om aan het gezamenlijke doel te werken!'

— Manon Tijmes, customer succes manager bij Great Place to Work

Werving & selectie

Ook Alzheimer Nederland heeft te maken met de krapte op de arbeidsmarkt. Ondanks deze uitdaging zijn wij in 2023 zeer succesvol geweest in het werven van nieuwe medewerkers. Onze benoeming van 'Great Place To Work 2023' droeg hieraan bij. Ook hebben we stappen gezet op het gebied van diversiteit van ons personeelsbestand. Zo hebben we in 2023 meerdere collega's met een migratieachtergrond aangenomen en lukte het ons goed om jonge professionals aan ons te binden. Dit doen we onder andere door eigentijdse en aantrekkelijke arbeidsmarktcommunicatie en sterke doelgroepgerichte LinkedIncampagnes. In 2023 hebben we ook de 'Werken bij' pagina op onze website vernieuwd.

Onboarding

Het afgelopen jaar zijn we als organisatie gegroeid en hebben we 28 nieuwe medewerkers mogen verwelkomen. Om nieuwe medewerkers een warm welkom te geven en zich thuis te laten voelen, hebben we sinds 2022 'De gele start'. Dit is een uitgebreid kennismakingsprogramma met de organisatie, dat al begint tijdens de sollicitatieprocedure. De gele start bestaat onder meer uit een zeer goed gewaardeerde welkomstweek, waarin nieuwe collega's kennismaken met elkaar en met de verschillende afdelingen van de organisatie, bijvoorbeeld door een training Samen dementievriendelijk, een lunch met MT en directie en een gesprek met iemand met dementie. De leidinggevenden ondersteunen we bij het goed 'onboarden' van nieuwe collega's in hun teams. Ook krijgen nieuwe collega's een mentor buiten het team, die hen op weg helpt.

Interne communicatie

Ons intranet, Het digitale gele huis, is een belangrijk middel voor de interne communicatie. De doelstelling voor 2023 was het verder optimaliseren van Het gele huis om digitale samenwerking nog beter te ondersteunen. Dit is bereikt. Er wordt veel gebruik gemaakt van Het gele huis door collega's en het management om elkaar op de hoogte te houden van belangrijke ontwikkelingen, maar ook voor leuke dingen, zoals verjaardagen. Aandachtspunt is het voorkomen dat er te veel informatie gedeeld wordt. Gelukkig kunnen we belangrijke informatie delen als nieuwsberichten, zodat deze altijd terug te vinden zijn. Naast Het gele huis informeren we elkaar via bijeenkomsten. Elke zes weken is er een online bijeenkomst waarin collega's vertellen over hun belangrijkste projecten. Daarnaast is er elk kwartaal een 'live' bijeenkomst, 'Aan tafel', waarbij de bestuurders in gesprek gaan met collega's of gasten over de strategie.

'Sinds 1,5 jaar werk ik bij Alzheimer Nederland en ik vind het geweldig dat ik me elke dag mag inzetten voor een toekomst zonder dementie en een beter leven voor mensen met dementie en hun naasten. In mijn functie heb ik veel contact met mensen met dementie en mantelzorgers. Het is zo waardevol om de mensen voor wie we het doen te spreken en te zien. Het laat je zien hoe ingrijpend dementie is en hoe belangrijk het is om aandacht te hebben voor de mensen die met deze ziekte te maken hebben, en waarom we moeten streven naar een toekomst, waarin we dementie kunnen genezen of voorkomen.'

— Medewerker Saskia Nooitgedagt

Teamprofielen en multidisciplinaire samenwerking

Om de taken en verantwoordelijken scherper vast te stellen en de samenwerking te bevorderen, heeft ieder team een teamprofiel opgesteld, waarin staat waar het team verantwoordelijk voor is, voor welke zaken collega's bij het team terecht kunnen én bij welke zaken het team altijd betrokken moet zijn. Deze teamprofielen zijn begin dit jaar gedeeld via Het gele huis en aan het einde van 2023 nog een keer op een ludieke manier onder de aandacht gebracht met een escaperoom. Op deze manier leren collega's elkaar beter kennen en wordt de samenwerking bevorderd.

Een gezonde werkomgeving en hybride werken

Ook in 2023 hebben we aandacht besteed aan goede informatie over gezond (thuis) werken. We hebben tijdens het 'Great Place to Work'-onderzoek het hybride werken geëvalueerd. Uit de resultaten blijkt dat medewerkers zeer tevreden zijn met het hybride werken. Het helpt bij een betere werk- en privébalans en het optimaal uitvoeren van concentratieklussen. Medewerkers vinden het kantoor een fijne plek om te ontmoeten en verbinden. Daarnaast waren er enkele verbeterpunten, zoals de beschikbaarheid van werkplekken in verband met drukte op piekdagen op kantoor. Dit hebben we aangepakt door nieuwe regels voor het werken op kantoor. Over enkele maanden zullen we deze afspraken evalueren. Zo kunnen we op een prettige manier hybride blijven werken.

Een gezonde leefomgeving is belangrijk bij de uitvoering van ons werk. Met Mind, het Longfonds, het Diabetes Fonds en de Maag Lever Darm Stichting vormen we het Huis voor de Gezondheid. Samen organiseren we onder meer gezonde activiteiten in de week van de vitaliteit. Dit zullen we in 2024 verder uitbreiden. Samen werken we aan een gezonde werkomgeving voor al onze medewerkers. Ook stimuleren we ook het gebruik van openbaar vervoer, zowel voor woon-werkverkeer en dienstreizen als bij de organisatie van evenementen.

Medezeggenschap

Medezeggenschap van collega's is van direct belang voor de kwaliteit van de besluitvorming en daarmee het functioneren van de organisatie. Het vergroot de effectiviteit en het draagvlak voor het beleid. Binnen Alzheimer Nederland is er een actieve ondernemingsraad. Vanwege de groei van de organisatie is de ondernemingsraad per 1 april uitgebreid van vijf naar zeven gekozen leden. De OR is in 2023 twintig keer bijeengekomen, waarvan zeven keer met het bestuur en één keer met de Raad van Toezicht. Onderwerpen waar de OR zich in 2023 mee bezig heeft gehouden zijn onder andere de organisatiewijzigingen en de impact voor werknemers, (trainingen rondom) het OGSM-traject, het feestdagenbeleid, de inflatiecorrectie en piekdruk op kantoor.

4.2.2 Vrijwilligers en vrijwilligersbeleid

Alzheimer Nederland is altijd dichtbij. Dit komt, omdat we ook een vrijwilligersorganisatie zijn. We zijn trots op de ruim 3.600 vrijwilligers, die zich landelijk en vanuit 48 regionale afdelingen, verspreid over het hele land, dagelijks inzetten om mensen met dementie en hun naasten te helpen. Circa driekwart van de vrijwilligers van Alzheimer Nederland is een vrouw. De gemiddelde leeftijd is bijna 62 jaar.

Vrijwilligers voelen zich thuis bij Alzheimer Nederland. We zijn blij met de hoge onderzoeksscore op betrokkenheid (bron: Onderzoek Alzheimer Nederland 'Hoe gaat het met je?'). Daarnaast hebben vrijwilligers plezier in het werk (score 7,96) en voelen zij zich ambassadeur van de organisatie (8,13).

Belang van vrijwilligers

Vrijwilligers vormen een belangrijke spil in onze organisatie. Onze vrijwilligers zijn overal in het land actief, waardoor we ook lokaal een sterk netwerk hebben om impact te maken voor mensen met dementie en hun naasten. Dankzij de kennis, het netwerk en de enorme inzet van onze vrijwilligers zijn we altijd dichtbij. Zo bieden we op verschillende manieren ondersteuning aan mensen met dementie en hun naasten, bijvoorbeeld door op te komen voor hun belangen bij gemeenten. Ook organiseren vrijwilligers de Alzheimer Cafés en Trefpunten voor mensen met dementie en mantelzorgers om kennis te delen en in contact te komen met lotgenoten. Daarnaast zorgen zij voor voorlichting en lokale zichtbaarheid door pr en communicatie.

Onze vrijwilligers maken het mogelijk dat mensen met dementie langer thuis kunnen blijven wonen en actief mee kunnen blijven doen in de samenleving. Ze helpen om de sociale basis te versterken en de dementievriendelijk buurt mogelijk te maken, een buurt waarin mensen veilig en fijn wonen, elkaar ontmoeten en op elkaar passen.

Vrijwilligersbeleid

In 2023 is het aantal vrijwilligers gegroeid met ongeveer 5%, naar ruim 3600. Dat is een mooi resultaat en overtreft onze doelstelling van behoud van vrijwilligers. We merken wel dat het moeilijker wordt om vrijwilligers aan te trekken, dit blijkt ook uit de landelijke trend, waarin we een daling in de interesse in vrijwilligerswerk zien. Dit betekent ook meer concurrentie tussen verschillende organisaties.

Het grootste deel van de nieuwe vrijwilligers is afkomstig uit het informele netwerk van de vrijwilligers, die al voor ons actief zijn. Daarnaast hebben we dit jaar ingezet op betere vindbaarheid, zichtbaarheid en storytelling. De campagne 'wij zijn vrijwilliger bij' laat je voelen welke toegevoegde waarde vrijwilligers bieden. Die campagne is uitgezet via regionale en sociale media. Met de komst van een nieuwe communicatie collega hebben we de regionale afdelingen ook hands-on geholpen met lokale wervingsactiviteiten. Ook zijn de materialen en de webpagina's verbeterd met het doel potentiële vrijwilligers beter inzicht te geven in de verschillende mogelijkheden bij Alzheimer Nederland.

Interne verbinding

Vrijwilligers zijn dankzij hun expertise, (lokale) netwerk en inzet erg belangrijk voor de informatie en ondersteuning, die Alzheimer Nederland kan bieden aan mensen met dementie en hun naasten. Hier is binnen de organisatie steeds meer erkenning voor. We zetten stappen vooruit door in de jaarplannen van Alzheimer Nederland de rol van de vrijwilligers nadrukkelijker mee te nemen en nodigen bij de 'Aan tafel' strategie-bijeenkomsten van de organisatie steeds vaker vrijwilligers uit. In de toekomst zullen we dit verder uitbouwen. Zo leren we van elkaar en versterken we elkaar.

Medezeggenschap en inspraak

De belangrijke rol van de vrijwilligers komt ook tot uiting in hun rol als expert. We vragen vrijwilligers regelmatig om mee te denken en hun input te geven, onder andere bij de strategie, en beleidsoptimalisatie, verbeterde ondersteuning en diverse campagnes en projecten. Dit is voor vrijwilligers ook een belangrijke vorm van waardering. Het geeft aan dat zij waardevol gesprekspartner zijn en dat hun kennis en ervaring van belangrijke toegevoegde waarde is.

Inclusiviteit en diversiteit

Alzheimer Nederland wil in haar beleid en ondersteuning inclusief zijn. Dit betekent dat zij een goede afspiegeling wil zijn van de maatschappij, ook in haar vrijwilligersnetwerk. In de paragraaf 'Hulp en advies' is meer uitleg gegeven.

Communicatie en digitale ondersteuning

Uit onderzoek onder vrijwilligers in 2022 kwam naar voren dat digitaal werken voor hen de grootste frustratie was. Om het digitaal werken te verbeteren, hebben we een aantal acties genomen. De datakwaliteit van de vrijwilligersadministratie is verbeterd en de regiopagina's zijn aangepast. Daarnaast is het **Vrijwilligersplein** volledig vernieuwd, op basis van behoeften van, en in samenwerking met, vrijwilligers. Het Vrijwilligersplein is dé digitale ontmoetingsplek voor vrijwilligers. Belangrijke kennis, handige materialen en een overzicht van bijeenkomsten zijn nu te vinden op één overzichtelijke locatie. In 2024 zullen we verder gaan met de implementatie en ontwikkeling van het Vrijwilligersplein, onder meer het optimaliseren van de vacaturebank.

'Toen ik stopte met mijn werk, wilde ik me als vrijwilliger inzetten voor een doel met een sociaal maatschappelijke agenda. Door dementie binnen mijn familie en vriendenkring, kwam ik al snel uit bij Alzheimer Nederland. Ik ervaar de prettige samenwerking tussen de landelijke medewerkers en de regionale vrijwilligers als een unieke waarde. Door onze gezamenlijke inzet, krijgt dementie nadrukkelijk de aandacht die het nodig heeft. De komende jaren blijf ik me actief inzetten voor dit waardevolle doel.'

— Vrijwilliger Jan Timmers

4.3 Raad van toezicht

De raad van toezicht (RvT) ziet toe op het beleid van Alzheimer Nederland. Daarnaast functioneert de raad als werkgever van het bestuur en kan de raad, gevraagd en ongevraagd, advies geven. Raadsleden doen hun werk als onbetaalde vrijwilligers.

Commissies

De raad kent twee commissies voor specifieke aspecten van het toezicht:

- De **financiële commissie** bestaat uit twee leden van de raad van toezicht. Daarnaast neemt het bestuur deel aan deze commissie. In 2023 vergaderde de financiële commissie vijf keer.
- De **remuneratiecommissie** bestaat uit de voorzitter en één ander lid van de raad. In een jaargesprek bespreken zij met het bestuur het functioneren van de

bestuursleden, de samenwerking met de raad en geven zij een advies voor de honorering van de bestuursleden. Deze gesprekken hebben in september plaatsgevonden.

Vergaderingen en thema's

In 2023 heeft de raad van toezicht vijf keer vergaderd. Omdat er in 2023 twee nieuwe leden toetraden tot de raad en het bestuur werd uitgebreid, stond het begin van het jaar in het teken van kennismaking in de raad, met het bestuur en met de organisatie.

Volgens de governance-code evalueert de raad van toezicht ook haar eigen functioneren. Bij de evaluatie in 2023 was er met name aandacht voor:

- nadere kennismaking, onderlinge samenwerking en communicatie;
- waarden die de raad belangrijk vindt bij het toezichthouden;
- toezichtsvisie en -rol als werkgever, toezichthouder en adviseur;
- samenwerking met en informatievoorziening door het bestuur;
- prioriteiten en aandachtspunten voor de komende periode;
- rolvastheid.

De raad herijkt in 2024 de toezichtvisie en maakt deze openbaar.

Bezoldiging bestuur

De raad van toezicht heeft op advies van de remuneratiecommissie het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de beloning bestuurders en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in oktober.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Alzheimer Nederland de regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties, zie ook [goededoelennederland.nl](https://www.goededoelennederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. Alzheimer Nederland heeft sinds 1 december 2022 een tweekoppig collegiaal bestuur, bestaande uit een directeur-bestuurder en bestuursvoorzitter, Gerjoke Wilmink, en een tweede directeur-bestuurder, Patricia Kerckhoff. De weging van de voorzitter van het collegiaal bestuur Gerjoke Wilmink vond plaats door de remuneratiecommissie. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 470 punten, categorie i, met een maximaal jaarinkomen per 1 april 2023 van € 152.661,-

Het voor toetsing aan het geldende maximum relevante werkelijke jaarinkomen bedroeg voor directeur-bestuurder Gerjoke Wilmink € 149.089 (1FTE). Deze beloning bleef binnen het eerder genoemde maximale jaarinkomen.

Het jaarinkomen met de werkgeversbijdrage pensioen blijft voor directeur-bestuurder Gerjoke Wilmlink met een bedrag van € 165.417 binnen het in de regeling opgenomen maximumbedrag van € 221.400,- per jaar.

- De weging van de tweede bestuurder Patricia Kerckhoff vond plaats door de remuneratiecommissie. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 432 punten, categorie H, met een maximaal jaarinkomen per 1 april 2023 van € 134,620,-.
- Het voor toetsing van het geldende maximum relevante werkelijke jaarinkomenbedroeg voor de tweede directeur-bestuurder Patricia Kerckhoff € 117.732,-. Deze beloning bleef binnen het eerder genoemde maximale jaarinkomen.
- Het jaarinkomen met de belaste bijtelling en de werkgeversbijdrage pensioen blijft voor de tweede directeur-bestuurder Patricia Kerckhoff met een bedrag van € 132.260,- binnen het in de regeling opgenomen maximumbedrag van € 221.400,- per jaar.

De belaste vergoedingen, bijtellingen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen. De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening uitgelegd in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Samenstelling raad van toezicht gedurende 2023

Mevrouw drs. A.T.B. Bijleveld-Schouten – voorzitter raad van toezicht/voorzitter remuneratiecommissie (tot 1 januari 2027, herbenoembaar)

Voorzitter *Kapittel voor de Civiele Orden*

Lid Raad van Toezicht *Nederlandse Reisopera*

Voorzitter Bestuur *Stichting Vierdaagse Sponsorloop*

Voorzitter *Twenteboard* (vanaf 1 september)

De heer drs. V.P. van den Boogert – lid /lid financiële commissie (tot 1 maart 2024, herbenoembaar)

Senior Advisor *Boston Consulting Group*

Voorzitter Raad van Commissarissen *Currence* (iDeal, iDIN, Acceptgiro)

Non executive board member Board of Directors *National Bank of Bahrain*

Member Advisory Board *Baker McKenzie Nederland*

Lid Raad van Commissarissen *Coöperatie VGZ*

De heer prof. dr. V.E. Lemmens – lid/lid remuneratiecommissie (tot 1 augustus 2024, herbenoembaar)

Lid Raad van Bestuur *Integraal Kankercentrum Nederland* (IKNL)

Hoogleraar Kankersurveillance *Erasmus Medisch Centrum*

Editor *European Journal of Cancer*

Lid scientific counsel IARC

Lid bestuur *Dutch Peritoneal Oncology Group* (DPOG)

Lid bestuur *Cancer of Unknown Primary Platform the Netherlands* (CUPP-NL)

Lid Methodological council *Santeon*

Lid statistische adviesraad *Nederlandse Hart Registratie*

Redactielid van *Oncologie Up-to-date*

Mevrouw drs. J.R. Coster – lid (tot 1 januari 2026, herbenoembaar)

Director Communications & Corporate Affairs (EVP) *Rabobank*

Mevrouw drs. S. Kalloe – lid (tot 1 januari 2026, herbenoembaar)

Lid Raad van Bestuur *Argos Zorggroep*

Lid Raad van Toezicht *Hefgroep-KindeRdam*

Lid Raad van Toezicht *Stichting Driestroom*

De heer drs. M.C.T. van de Coevering – lid/lid financiële commissie (tot 1 januari 2027, herbenoembaar)

CFO *Hiltermann Lease*

Werving, benoeming en ontslag

De raad van toezicht benoemt en ontslaat zelf zijn leden en werft deze aan de hand van een profielschets. We letten op een evenwichtige samenstelling, met aandacht voor wetenschappelijk onderzoek rond dementie, marketing, communicatie, media, bedrijfsleven en financiën. Ook willen we iemand met ervaring met (de zorg rond) dementie in de raad en streven we naar een goede verdeling in geslacht, leeftijd en maatschappelijke achtergrond. Alle leden moeten bestuurlijke kwaliteiten hebben en blijk geven van betrokkenheid bij dementie en Alzheimer Nederland. De leden worden steeds voor een periode van vier jaar benoemd en kunnen één keer worden herbenoemd.

4.4

Gedragcodes en richtlijnen

Alzheimer Nederland is een 'Erkend Goed Doel'. Dat wil zeggen dat we als organisatie voldoen aan de strenge kwaliteitseisen van het CBF, de toezichthouder voor goede doelen in Nederland (cbf.nl). Het CBF-Erkenningpaspoort toont op een eenduidige en neutrale wijze de belangrijkste informatie van een Erkend Goed Doel.

Alzheimer Nederland is lid van de branchevereniging Goede doelen Nederland en volgt daarmee onder andere de SBF Code Goed bestuur goede doelen, de regeling Beloning directeurs goede doelen en de Richtlijn Financieel beheer, zoals die zijn vastgesteld in de *Code Goed Bestuur* van de Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie (SBF). Deze doelen zijn te vinden op goededoelen.nl. Alzheimer Nederland heeft tevens een ANBI-status. Dit betekent dat de Belastingdienst Alzheimer Nederland erkent als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Externe controles

De jaarlijkse externe controle van de jaarrekening van 2023 is in 2024 uitgevoerd door accountants van Mazars. Ook het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) neemt elk jaar de jaarrekening door en elke drie jaar toetst dit bureau de hele organisatie, in verband met eventuele verlenging van de erkenning als goed doel.

Omgeving

Alzheimer Nederland zet zich in voor een beter leven met dementie én een toekomst zonder dementie. Dat doen we door intensieve communicatie en in nauw contact met mensen met dementie, mantelzorgers, overheid, zorgverzekeraars, onderzoekers, donateurs, partners én de hele samenleving. Samen hebben we stappen vooruit gezet.

Communicatie met belanghebbenden

- **Mensen met dementie en mantelzorgers**

In ons werk helpen we mensen met dementie en hun naasten en komen we op voor hun belangen. Daarom zijn we voortdurend in gesprek en peilen we behoeften, onder meer via meerdere Adviesraden van mensen met dementie, focusgroepen, ons Alzheimer Panel, de Alzheimer Cafés, de DementieLijn en dementie.nl.

- **Overheid en zorgverzekeraars**

Alzheimer Nederland houdt scherp in de gaten of er voldoende passende zorg is, voor mensen met dementie thuis en bij zorginstellingen. Hiervoor adviseren we en werken we nauw samen met andere patiënten- en ouderenorganisaties, het ministerie van VWS, VenVN en andere professionele organisaties, gemeenten en zorgverzekeraars. Met het ministerie van VWS werken we ook nauw samen aan de Nationale dementiestrategie.

- **Onderzoekers**

Alzheimer Nederland werkt op het gebied van onderzoek nauw samen met andere nationale en internationale organisaties, zoals onder meer de vijf Alzheimer Centra, het Expertise Centrum Dementie & Technologie en de Nederlandse Hersenbank (NHB). Ook onderhouden we contacten binnen onderzoeksprogramma's van ZonMw en het wetenschapsinstituut NWO.

- **Donateurs**

Donateurs zijn van groot belang voor Alzheimer Nederland. Dankzij hen kunnen we het noodzakelijke dementieonderzoek financieren. We houden hen gedurende het jaar op de hoogte van ons werk, onze activiteiten en de resultaten die we boeken.

- **Brede publiek**

Het aantal mensen met dementie groeit. Bijna iedereen krijgt te maken met dementie, als patiënt, als mantelzorger of binnen de familie- of vriendenkring. Daarom willen we zoveel mogelijk mensen informeren over de ziekte, in gesprek gaan en begrip kweken voor de impact van dementie in de samenleving. Dat doen we onder meer via onze websites, social media, ons Alz-magazine en de nieuwsbrief. We hebben contact met belangenbehartigers, samenwerkingspartners, politiek, pers en onderzoekers.

Samenwerkingsverbanden

Alzheimer Nederland werkt – landelijk en lokaal – samen met vele partners, waarmee we expertise delen, onderzoek doen en beleid maken. Hieronder noemen we een aantal belangrijke.

- Alzheimer Nederland is sinds 2021 één van de vaste beneficianten van de **Postcode Loterij**. Jaarlijks steunt de Postcode Loterij Alzheimer Nederland met een vaste bijdrage van € 900.000. We zijn blij met deze bijdrage, het helpt ons bij het realiseren van onze missie. Naast de bijdrage van de Postcode Loterij ontvingen we in 2023 ook geld van de VriendenLoterij. Dit betrof de opbrengst van de loten van de VriendenLoterij. Een deel van ieder lot gaat naar organisaties die zich richten op gezondheid en welzijn in Nederland. Beide loterijen behoren tot de Nationale Goede Doelen Loterijen.
- Alzheimer Nederland werkt voor onderzoek intensief samen met de vijf **Alzheimer Centra** in ons land, het **Expertise Centrum Dementie en Technologie** en de **Nederlandse Hersenbank (NHB)**.
- Ook hebben we een samenwerking met onder andere **ZonMw** binnen de Nationale dementiestrategie en met **Health-Holland** binnen 'missie IV'; mensen met dementie.
- Alzheimer Nederland is aangesloten bij het **Kenniscentrum Dementie op jonge leeftijd**. Binnen dit centrum verzamelen en verspreiden circa 36 organisaties samen ervaring en kennis rond dit thema.
- Daarnaast werken we samen met de **Stichting FTD Lotgenoten** en ondersteunen we de **FTD-expertgroep**, een laagdrempelige vraagbaak voor professionals over frontotemporale dementie.
- Als lid van **Patiëntenfederatie Nederland**, een koepel van patiëntenorganisaties, werken we samen om onder andere het gebruik van zorgkaartNederland.nl te bevorderen.

- Internationaal zijn we aangesloten bij **Alzheimer's Disease International** (ADI) en **Alzheimer Europe** (AE). ADI komt wereldwijd op voor de belangen van mensen met dementie, AE doet dit binnen Europa.
- Samenwerking is er ook met een Duitse en Franse zusterorganisatie, **Alzheimer Forschungs Initiative (AFI)** en **VAINCRE Alzheimer** in het kader van de subsidieronde 'Call Biomedical Research', onder andere door een gezamenlijke internationale wetenschappelijke raad.
- In het kader van twee zogenaamde Twinning-projecten werken we samen met onze zusterorganisaties in Indonesië en Suriname. Daarnaast ondersteunen we activiteiten van zusterorganisaties op Bonaire, Curaçao en Sint-Maarten en **Stichting Wiesje** en de **Henri Ostiana Foundation**.
- Alzheimer Nederland werkt nauw samen met het **Landelijk Platform Odensehuizen**, het samenwerkingsverband van Odensehuizen in Nederland, zie ook onderdeel 'Hulp en advies'.
- De vrijwilligers in onze afdelingen werken regionaal samen met aanbieders in zo'n 63 dementienetwerken. Landelijk werken we samen met het **Dementie Netwerk Nederland** (DNN).
- Met onze collega's in het **Huis voor de Gezondheid** werken we intensief samen op het gebied van huisvesting, facilitaire ondersteuning en inkoop.
- Tevens zijn we aangesloten bij de **Samenwerkende Gezondheidsfondsen** en lid van **Goede Doelen Nederland**, de brancheorganisatie van erkende goede doelen.

Risicomanagement

Om in de toekomst aan onze missie te kunnen blijven werken, moeten we alert zijn op risico's door de ontwikkelingen om ons heen. We maken een inschatting of het risico preventieve maatregelen behoeft en welke maatregelen nodig zijn als het risico zich voordoet. Risicobeheersing is een vast onderdeel op de agenda van elk overleg van het managementteam en wordt jaarlijks besproken met de raad van toezicht.

Business continuity management

Met business continuity management (bedrijfscontinuïteitsbeheer) analyseren we de potentiële bedreigingen van de organisatie. Het doel is om hiermee inzicht te krijgen in de impact van risico's op de operatie van de organisatie en specifiek op de onderdelen financiën, reputatie, doelgroepen, operatie en compliance.

In 2022 en 2023 hebben we een business continuity management-project uitgevoerd. Onderdeel hiervan was het uitvoeren van een Business Impact Analyse en een Risk Assessment. Op basis daarvan is door het managementteam een Crisismanagement- en Crisiscommunicatieplan opgesteld met maatregelen om hier adequaat mee om te gaan. Alle teams binnen Alzheimer Nederland hebben een Business Impact Analyse gedaan voor hun belangrijkste processen. Inmiddels hebben de meeste teams ook al een continuïteitsplan opgesteld. In 2024 wordt dit verder uitgebreid naar alle teams en worden de bestaande plannen geactualiseerd.

Deze activiteiten moeten samen zorgen voor organisatorische weerstand en veerkracht. Het stelt ons in staat effectief te reageren, waarbij we zowel de belangen van betrokkenen als onze reputatie, het merk en waardecreërende activiteiten veiligstellen. In 2023 heeft het crisisteam, inclusief het bestuur, trainingen en een crisisoefening gedaan om optimaal voorbereid te zijn.

Ransomware zien wij als een van de grootste bedreigingen. Door de oorlog in Oekraïne is deze dreiging verder toegenomen. Ransomware-aanvallen zijn meer dan ooit afkomstig van de georganiseerde misdaad. Wij realiseren ons dat het geen kwestie is of het gaat gebeuren, maar vooral wáanneer. Het genoemde Crisismanagementplan moet ons helpen hier adequaat op te reageren. Eén van de maatregelen die al is genomen, is het verder uitwerken van 'disaster recovery' plannen met ICT-aanpassingen, waar dat nodig is. Een andere maatregel die we in 2023 hebben genomen, is het verhuizen van belangrijkste data en applicaties naar een extern datacenter. Tevens is hierbij gezorgd voor offsite en offline backup voorzieningen. Verder zijn we bezig met het uitwerken van een 'Incident Response' strategie.

Een ander potentieel risico dat we signaleren, is de krappe arbeidsmarkt en ongewenst personeelsverloop. Ons personeelsbeleid is hierop geïntensiveerd met onder andere inzet op diversiteit en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ook blijven we inzetten op een notering als 'Best Workplace', zodat we een interessante werkgever blijven voor potentiële nieuwe medewerkers, zie ook de paragraaf 'Medewerkers en personeelsbeleid'.

Wetgeving en politiek

Alzheimer Nederland zorgt ervoor steeds te voldoen aan relevante wet- en regelgeving. We voldoen aan de normen van de erkenningsregeling categorie D van het CBF. Daarnaast volgen we strenge interne procedures voor onze communicatie-uitingen en stellen we voorwaarden aan de samenwerking met andere partijen. Transparantie vinden we erg belangrijk. Ook monitoren we dagelijks de media en de politiek op relevante ontwikkelingen en de impact hiervan op onze organisatie, onze achterban en de omgeving.

AVG

Op het gebied van de AVG (Algemene verordening gegevensbescherming) waren er bij Alzheimer Nederland geen bijzonderheden. Er waren weliswaar zeven incidenten, maar deze hadden allen een zeer beperkte impact. Het betrof, net als in 2022, een aantal keer een incident met zeer beperkte omvang, waarbij minimale persoonsgegevens naar een verkeerd mailadres gestuurd zijn.

Fraude en corruptie

Bij fraude gaat het om oplichting of misbruik van gegevens. Om dit te voorkomen is en blijft informatiebeveiliging voor ons een speerpunt. Phishing-mails zijn aan de orde van de dag en een reëel gevaar is dat medewerkers, zogenaamd uit naam van de directie of het managementteam, een mail krijgen, bijvoorbeeld om een bankrekening aan te passen of om cadeaubonnen aan te schaffen en te verstrekken aan de fraudeur. Ondanks een gedegen e-mailbeveiliging is het risico op CEO-fraude helaas niet uit te sluiten. Ook in 2023 hebben we te maken gehad met verschillende pogingen tot fraude. Intern nemen we verschillende maatregelen. We hebben een e-learning geïmplementeerd voor de medewerkers. Deze is ook onderdeel van de onboarding van nieuwe medewerkers. Ook hebben we aanvullende pro-actieve malware- en virusscanning geïmplementeerd voor alle medewerkers en doen we regelmatig testen. Tevens wijzen we onze afdelingsbesturen op de risico's van fraude.

Om fraude te voorkomen is de interne administratieve organisatie en interne controle zodanig opgezet dat functiescheiding, het vier-ogen principe, de controle op inkoop en het doen van betalingen een belangrijke rol spelen. Het uitgangspunt hierbij is dat alleen de directeur-bestuurder en de tweede directeur-bestuurder bevoegd zijn tot het doen van betalingen. De fiatting van de inkoop wordt gedaan op basis van een procuratie-schema, waarbij uiteindelijk iedere factuur door iemand uit het managementteam wordt goedgekeurd. Door het team Financiële administratie wordt een aantal keer per jaar een interne audit uitgevoerd naar de volledigheid van de bron-documentatie. Fraude door eigen medewerkers en vrijwilligers vormt een mogelijk (reputatie)risico. Mede om deze reden vragen wij een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) van (nieuwe) medewerkers in MT-functies, HR en financiële administratie, zowel vrijwillig als betaald, en afdelingsbestuurders.

Een ander mogelijk risico is fraude met collectegelden. Om dit te voorkomen hebben we een aantal voorzorgsmaatregelen genomen. In de administratie wordt zoveel mogelijk vastgelegd:

- Een bewijs van aflevering of inname van de collectebus wordt getekend;
- Opbrengsten van de collecte, gekoppeld aan de daadwerkelijk binnengekomen bedragen, worden online ingevoegd in ons systeem Nexios;
- Tellingen vinden plaats onder vier ogen. Dit wordt ook geregistreerd.

Daarnaast zorgen we voor persoonlijk contact met elke coördinator, die te maken heeft met cashgelden. Bovendien wordt steekproefsgewijs de administratie van de coördinatoren opgevraagd. Bij een vermoeden van fraude neemt Alzheimer Nederland direct contact op met collectanten en wijkhoofden, zodat we kunnen toetsen met de gegevens van de coördinator. In 2023 zijn geen fraudegevallen met collecte gemeld.

Naast onze eigen interne controlewerkzaamheden, wordt ook jaarlijks een interim controle uitgevoerd door onze accountant. Bij de interne controle richt de accountant zich voornamelijk op de kwaliteit van de interne beheersmaatregelen, gericht op processen die in het kader van de jaarrekeningcontrole van belang zijn. Deze werkzaamheden zijn niet primair gericht op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in de organisatie.

Integriteitsbeleid

Vanuit onze maatschappelijke rol hechten wij veel waarde aan het vertrouwen dat de samenleving in ons stelt. Hieruit vloeit vanzelfsprekend voort dat Alzheimer Nederland op een integere wijze uitvoering aan al haar activiteiten wil geven. Een vermoeden van ernstig grensoverschrijdend gedrag melden wij bij de toezichthouder CBF Goede Doelen. Voor sommige functies in de organisatie, zoals onder andere MT-functies, HR en financiële administratie, zowel vrijwillig als betaald, is ook een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) verplicht.

Alle vrijwilligers en medewerkers worden geacht te handelen binnen de wet- en regelgeving en de algemeen aanvaarde maatschappelijke normen en waarden. De manier waarop we binnen Alzheimer Nederland met elkaar en de (bedrijfs)eigendommen omgaan, hebben wij vastgelegd in onze gedrags- en huisregels. Het melden van een potentieel tegenstrijdig belang dat van (materiële) betekenis voor de stichting kan zijn, wordt direct conform de Meldprocedure Klokkenluidersregeling gemeld. Het melden van schendingen op, binnen de organisatie geldende, regels of normen gebeurt bij de externe vertrouwenspersonen van GIMD, onderdeel van Zorg van de Zaak. Ongeveer twee keer per jaar brengen we de regelingen en bijbehorende meldprocedures onder de aandacht bij onze medewerkers en vrijwilligers via ons intranet, Het gele huis, en het Vrijwilligersplein. In 2023 is de vertrouwenspersoon te gast geweest bij onze interne medewerkersbijeenkomst. Hierdoor zijn medewerkers goed op de hoogte waarvoor ze bij een vertrouwenspersoon terecht kunnen en weten ze haar goed te vinden. Bij grensoverschrijdend gedrag voeren wij, zoals in onze regelingen staat, een 'zero tolerance' beleid. In 2023 zijn twee meldingen gedaan bij onze vertrouwenspersoon.

Klachten

Alzheimer Nederland wil haar dienstverlening, activiteiten en contact optimaal afstemmen op haar relaties. We staan open voor kritiek en nemen klachten zeer serieus. We zien dit als een signaal, waarmee we onze dienstverlening verder kunnen verbeteren. Voor het omgaan met klachten hebben we een protocol. In 2023 registreerden we in totaal 34 klachten en 198 'uitingen van ongenoegen'. Als we beide cijfers vergelijken met 2022, dan zien we een lichte stijging, te verklaren door een toename in onze activiteiten en contactmomenten.

De klachten en uitingen van ongenoegen hadden voornamelijk betrekking op onze fondsenwervende activiteiten, zoals de donateurswerving aan de deur en op beurzen, telemarketing, (frequentie van) mailings en de collecte. Ook ontvingen we enkele klachten over de kwaliteit van ons nieuwe 'Vergeet-mij-niet product: de bedelarmband. Daarnaast had een deel betrekking op campagnes, zoals frequentie of de boodschap van tv-spots. En, zoals elk jaar, ontvingen we ook weer een aantal uitingen van ongenoegen over de directiebeloning en bestede kosten aan fondsenwervende activiteiten en campagnes. Alle klachten en uitingen van ongenoegen zijn steeds opgenomen met de klager en met de direct verantwoordelijke, zodat de kwaliteit van de werving, communicatie en processen, waar mogelijk, verbeterd kunnen worden.

7

Financiën

7.1 Efficiënte besteding van middelen

2023 was voor Alzheimer Nederland financieel een goed jaar. De uiteindelijke omzet lag ruim boven de begroting en de realisatie in 2022. Vooral de baten van particulieren en de loterijorganisatie waren meer dan uitstekend. Dat is voor een groot deel toe te schrijven aan de nalatenschappen en de Postcodeloterij. De bestedingen zijn in lijn met de begroting en een stuk hoger dan het bestedingsvolume. De doelbestedingsratio, gerelateerd aan de lasten, is op een hoog niveau gebleven. De exacte cijfers staan vermeld in de jaarrekening in dit jaarverslag.

'Multiplier effect'

Wat in deze cijfers niet doorklinkt, is dat onze investeringen in wetenschappelijk onderzoek een grotere impact hebben dan het bedrag alleen laat zien. Dit komt door het zogenoemde 'multiplier effect': het bedrag dat wij aan onderzoek besteden, is van invloed op wat andere financiers aan geld beschikbaar stellen. Dit speelt bijvoorbeeld bij onze investeringen in het Europese JPND-onderzoeksprogramma, waarin Alzheimer Nederland een belangrijke co-financier van onderzoek is.

Financieel beleid

Alzheimer Nederland voert een voorzichtig financieel beleid. Een aanzienlijk deel van onze inkomsten ligt in het laatste kwartaal van het jaar. Investeringen in fondsenwerving leveren vaak pas later baten op. Dit betekent dat we onze financiën maandelijks monitoren en zo nodig bijsturen op kosten en uitgaven.

7.2 Het vermogens- en beleggingsbeleid

Solvabiliteit en de liquiditeit

De solvabiliteit is een indicator voor de financiële gezondheid van een organisatie op de lange termijn. Gebruikelijk is een waarde tussen de 30% en 50%. Voor 'Gezondheidsfondsen' was de gemiddelde ratio de afgelopen jaren tussen 30% en 40%. De solvabiliteit van Alzheimer Nederland beweegt zich binnen de genoemde bandbreedte van de 'Gezondheidsfondsen'.

De liquiditeitspositie beweegt zich de afgelopen jaren rond de 3,0. Ook in 2023 is dit het geval. Hiermee wordt de verhouding tussen de vlottende activa en kortlopende schulden aangeduid; het geeft aan of we voldoende geld in kas hebben om op korte termijn aan onze betalingsverplichtingen te voldoen. Als de ratio groter dan 1 is, wordt hieraan voldaan. Het genoemde ratio betekent dat we ruim aan onze lopende verplichtingen kunnen voldoen.

Reserves en fondsen

In overeenstemming met de richtlijnen voor de jaarverslaggeving én de 'Handreiking Financieel Beheer Goede Doelen' van Goede Doelen Nederland wordt het eigen vermogen van Alzheimer Nederland aangeduid als 'reserves en fondsen'. De post 'reserves en fondsen' heeft een bijzonder karakter. De organisatie mag dit vermogen slechts aan wenden in overeenstemming met de doelstelling, waartoe ze in het leven is geroepen. Om die reden wordt gesproken over reserves en fondsen, in plaats van over eigen vermogen.

Continuïteitsreserve

In overeenstemming met de genoemde richtlijnen en de handreiking houdt Alzheimer Nederland een continuïteitsreserve aan. Deze reserve dient voldoende groot te zijn om de continuïteit te waarborgen. Dit betekent dat de gewenste omvang onder andere afhangt van de risico's. Naast de continuïteitsreserve als buffer heeft een organisatie andere financiële middelen, bijvoorbeeld de mogelijkheid tot bezuinigen of reorganiseren, om de continuïteit op de langere termijn te garanderen.

Er is in 2023 op basis van onder andere een risicoanalyse een narratief opgesteld voor de continuïteitsreserve. Voor de bepaling van de omvang wordt uitgegaan van 10% van de omzet in enig jaar. Ultimo 2022 was deze reserve € 4 mln. Op basis van de omzet in 2023 is er geen aanleiding om deze reserve te wijzigen. Vanaf volgend jaar zal de continuïteitsreserve volgens verwachting opgehoogd gaan worden op basis van de verwachte stijging van de omzet in de komende jaren. Het narratief zal jaarlijks worden geëvalueerd aan de hand van een geactualiseerde risicoanalyse.

Herwaardering

Alzheimer Nederland heeft de afgelopen jaren als uitgangspunt gehanteerd dat het bedrag aan herwaardering in de maanden januari en februari, volgend op het boekjaar en betrekking hebbend op dossiers uit het boekjaar en eerder, werd toegevoegd aan het saldo van baten en lasten van het boekjaar en dat dit bij de reserves apart zichtbaar werd gemaakt. Deze reserve werd gebruikt voor gedeeltelijke financiering van wetenschappelijk onderzoek. Vanaf 2024 zal worden gestopt met deze bestemmingsreserve, omdat de goedkeuring van het jaarverslag eerder in het jaar zal plaatsvinden. Hierdoor worden alleen herwaarderingen uit januari nog meegenomen in het resultaat van het voorgaande jaar en bestaat er geen verplichting uit RJ-regelgeving om een reserve aan te houden. Daarnaast speelde deze reserve geen rol in de financiële sturing van Alzheimer Nederland.

Verder houdt Alzheimer Nederland bij het inzichtelijk maken van de reserves rekening met de vorming van bestemmingsfondsen op basis van geormerkte gelden van geldverstrekkers.

Overige reserve

Het gedeelte van de reserves, dat nog resteert en geen betrekking heeft op de vorming van de continuïteitsreserve of bestemmingsfondsen, wordt gepresenteerd als overige reserve. Alzheimer Nederland hanteert hierbij het uitgangspunt dat de overige reserve een tijdelijke reserve is. Het wordt gebruikt om een overschot in enig jaar aan te wenden voor de doelbesteding in de daarop volgende jaren. Vanaf 2024 willen we minimaal € 1 mln aanhouden als ondergrens. Deze € 1 mln wordt gezien als flex-reserve die we in de lopende begroting kunnen aanwenden voor kansen en/of tegenvallende resultaten.

Vooruitblik

In 2040 zal een kwart van de bevolking 65 jaar of ouder zijn. Dit heeft grote impact op de maatschappij. Het aantal mensen met dementie zal gestegen zijn naar een half miljoen. Het aantal mantelzorgers stijgt naar verwachting niet evenredig mee. Als we niets doen, zal de vraag naar intensieve zorg sterk toenemen. Tegelijkertijd zal het aanbod van zorgpersoneel alleen maar dringender zijn. Met als gevolg: onvoldoende zorg voor iedereen en te weinig plekken in zorginstellingen.

Dit willen en kunnen we niet laten gebeuren. We willen het verschil maken voor mensen met dementie thuis, vóórdat ze in de zorg komen. Door een belangrijke rol te spelen in het vergroten van de kwaliteit van leven én de zelfredzaamheid van mensen met dementie en hun mantelzorgers. Onze uitgangspunten zijn:

- Zorgen dat door effectieve preventie en beperkte inzet van specifieke geneesmiddelen, dementie voor (een deel van de) mensen verschuift naar een latere leeftijd of niet meer voorkomt.
- Zorgen dat mensen met dementie niet alleen langer, maar ook beter thuis kunnen wonen.

Voorop en vooruit naar 2030

Om dit te bereiken hebben we onze meerjarenstrategie 'Voorop en vooruit naar 2030' geformuleerd, met zes ambities, waarmee we aan de slag gaan.

- **Een blijvende sterke en onderscheidende positie binnen het dementieveld.**
Door een sterke, zichtbare positie zorgen we ervoor dat mensen die met dementie te maken krijgen, ons weten te vinden voor hulp en ondersteuning, vrijwilligers zich voor ons willen inzetten, onderzoekers zich blijven interesseren voor dementieonderzoek en dat meer mensen de urgentie voelen om (financieel) bij te dragen.
- **We zijn altijd dichtbij met vroegtijdige en toegankelijke hulp en ondersteuning, landelijk en regionaal.**
Op basis van wensen en behoeften van mensen met dementie en mantelzorgers zullen we ons aanbod van diensten en producten inclusiever maken, verder verbreden en optimaliseren. Ook zullen we lokale en regionale samenwerking uitbreiden, ondersteunende technologie inzetten en zorgprofessionals als doorverwijzers actiever betrekken.
- **Wij verbeteren de sociale infrastructuur, zodat mensen met dementie minder afhankelijk zijn van zorg.**
Net als de meeste mensen willen mensen met dementie zo lang mogelijk in hun eigen buurt blijven, in hun eigen huis wonen en eigen baas zijn. De oplossing hiervoor is de dementievriendelijke buurt. Door onder meer te investeren in onder andere woningen, ontmoetingsplekken en buurtzorgteams, kunnen we op lange termijn zorgkosten besparen en de zorg ontlasten. Hiervoor zullen we onze kennis inzetten, lobby voeren, samenwerken met gemeenten, zorgaanbieders en woningcorporaties en nieuwe initiatieven ontwikkelen en aanjagen.
- **Wij zorgen ervoor dat mensen met dementie op een plezierige manier langer thuis kunnen wonen door inzet van technologische innovaties te stimuleren en te versterken.**
Hierbij staan de behoeften van de mensen met dementie centraal en werken we nauw samen met onderzoekers aan ontwikkeling én implementatie.
- **We verkleinen het risico op dementie en vertragen het dementieproces door voorlichting voor een gezonde leefstijl.**
Daarbij focussen we op het belang en het effect van sociaal en mentaal mee blijven doen. Voor overkoepelende thema's werken we samen met andere gezondheidsfondsen. Ook zijn we motivator voor een nieuwe 'Gezond breintraining' en duiden we als kennisexpert onderzoek op feiten en fabels.

- **We zorgen voor een innovatief en duurzaam onderzoeksprogramma.**

Dit doen we door een goede mix van onderzoeksprojecten, talentenprogramma's en infrastructuur. De jaarlijkse uitgaven voor onderzoek zijn vergeleken met 2018 zo goed als verdubbeld. Alzheimer Nederland is hiermee de grootste private financier van dementieonderzoek. De komende jaren zal de focus liggen het financieren van dementieonderzoek in de volle breedte, van fundamenteel tot toegepast onderzoek. Hiervoor werken we langjarig samen met Alzheimer Centra, het Expertisecentrum Dementie en Technologie en de Nederlandse Hersenbank. Daarnaast zijn we co-financier van onderzoeksprojecten met ZonMw en NWO in het kader van de Nationale Dementiestrategie. Ook zetten we ons met Movisie, Vilans en Pharos in voor een betere infrastructuur voor implementatie naar onderwijs en de dagelijkse praktijk. We zullen de onderzoeksagenda op gebied van kwaliteit van leven en preventie actualiseren en meer aandacht besteden aan de betrokkenheid van gebruikers, bijvoorbeeld door ons panel en gebruikerscommunities.

Dit vraagt om meer medewerkers en vrijwilligers, die bereid zijn zich met overtuiging en passie hiervoor in te zetten. We zullen moeten investeren in de werving van nieuwe medewerkers en vrijwilligers en in het behoud van onze bestaande collega's. Hierbij besteden we veel aandacht aan persoonlijke ontwikkeling, opleidingen, multidisciplinair en projectmatig samenwerken en werkplezier.

We beseffen dat onze ambitie groot is. Tegelijkertijd voelen we de urgentie vanuit de maatschappij en willen we onze verantwoordelijkheid nemen om deze brede rol op te pakken. We kennen de mensen met dementie en hun naasten en we weten wat er speelt op het gebied van onderzoek, technologie en beleid. We signaleren, adresseren, initiëren en implementeren. We willen er niet alleen zijn voor mensen met dementie nu, maar ook voorbereid zijn op later.

Begroting voor 2024

Voor 2024 is een begroting gemaakt op basis van onze doelstellingen, ambities en strategie. Ook zijn de plannen van het managementteam en de verschillende teams gebruikt voor het opstellen van deze begroting.

Baten	€
Baten van particulieren	35.613.000
Baten van bedrijven	1.116.000
Baten van loterijorganisaties	1.431.000
Baten van subsidies van overheden	3.063.000
Baten van organisaties zonder winststreven	490.000
Som van de geworven baten	41.713.000
Baten uit levering van producten en/of diensten	5.000
Overige baten	469.000
Som van de baten	42.187.000
Lasten	
Besteed aan doelstelling	
Wetenschappelijk onderzoek	15.229.000
Belangenbehartiging en hulp	11.115.000
Communicatie en publieksvoorlichting	12.194.000
	38.538.000
Wervingskosten	5.077.000
Beheer en administratie	1.529.000
Som van de lasten	45.143.000
Saldo voor financiële baten en lasten	-2.956.000
Financiële baten en lasten	260.000
Saldo van baten en lasten	-2.696.000

Toelichting op de verwachtingen

De begroting voor 2024 laat een bewuste keuze zien ten aanzien van het te verwachten negatief saldo. Eind 2023 beschikten we over een zodanige omvang van de overige reserve dat dit deze keuze rechtvaardigt en in lijn is met ons beleid (zie paragraaf 7.2 over het vermogensbeleid in dit bestuursverslag).

Deel II

Jaarrekening 2023

Jaarrekening 2023

Balans op 31 december 2023 (in euro's) na bestemming saldo van baten en lasten

		31-12-2023	31-12-2022
Activa			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	ref. 1	1.115.134	947.986
Materiële vaste activa	ref. 2	648.272	513.413
Financiële vaste activa	ref. 3	155.414	155.414
		<u>1.918.819</u>	<u>1.616.813</u>
Vlottende activa			
Vorraden		40.945	32.381
Vorderingen en overlopende activa	ref. 4	10.159.811	10.171.854
Liquide middelen	ref. 5	26.652.156	21.136.901
		<u>36.852.912</u>	<u>31.341.137</u>
Totaal		<u>38.771.732</u>	<u>32.957.950</u>
Passiva			
Reserves en fondsen			
Continuïteitsreserve	ref. 6.1	4.000.000	4.000.000
Reserve uit nalatenschappen	ref. 6.2	-	1.723.726
Overige reserve	ref. 6.3	7.639.344	5.146.443
Bestemmingsfondsen	ref. 6.4	1.546.915	2.291.102
		<u>13.186.258</u>	<u>13.161.271</u>
Langlopende schulden	ref. 7	11.381.215	9.839.259
Kortlopende schulden	ref. 8	14.204.258	9.957.420
		<u>25.585.473</u>	<u>19.796.680</u>
Totaal		<u>38.771.732</u>	<u>32.957.950</u>

Staat van baten en lasten over 2023 (in euro's)

		Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Baten				
Baten van particulieren	ref. 10	32.102.929	29.334.472	29.827.756
Baten van bedrijven	ref. 11	480.934	1.266.000	830.657
Baten van loterijorganisaties	ref. 12	1.731.955	899.347	1.764.705
Baten van subsidies van overheden	ref. 13	1.447.713	1.483.809	1.678.818
Baten van organisaties zonder winststreven	ref. 14	713.598	410.000	418.003
Som van de geworven baten		36.477.129	33.393.628	34.519.939
Baten uit levering van producten en/of diensten	ref. 15	847	5.000	1.901
Overige baten	ref. 16	393.396	470.000	48.228
Som van de baten		36.871.372	33.868.628	34.570.067
Lasten				
Besteed aan doelstelling				
Wetenschappelijk onderzoek	ref. 17.1	11.549.661	11.313.632	10.125.622
Belangenbehartiging en hulp	ref. 17.2	9.025.094	8.440.044	8.152.817
Communicatie en publieksvoorlichting	ref. 17.3	10.331.107	10.524.626	9.008.944
		30.905.862	30.278.302	27.287.383
Wervingskosten	ref. 17.4	4.360.788	4.940.161	4.062.717
Beheer en administratie	ref. 17.5	1.649.640	1.549.177	1.283.166
Som van de lasten		36.916.290	36.767.640	32.633.266
Saldo voor financiële baten en lasten		-44.918	-2.899.013	1.936.801
Financiële baten en lasten		69.906	-130.000	-185.123
Saldo van baten en lasten		24.988	-3.029.013	1.751.678

Staat van baten en lasten over 2023 (in euro's)

Het bestuur heeft met goedkeuring van de Raad van Toezicht de volgende bestemming van het saldo van baten en lasten vastgesteld:

	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022
<u>Continuïteitsreserve</u>		
- Toevoeging	-	250.000
- Onttrekking	-	-
	<hr/>	<hr/>
	-	250.000
<u>Reserve uit nalatenschappen</u>		
- Toevoeging	-	1.723.726
- Onttrekking	-1.723.726	-502.877
	<hr/>	<hr/>
	-1.723.726	1.220.849
<u>Bestemmingsfondsen</u>		
- Toevoeging	869.795	1.298.423
- Onttrekking	-1.613.982	-970.005
	<hr/>	<hr/>
	-744.187	328.418
<u>Overige reserve</u>		
- Saldo van baten en lasten van het boekjaar	24.988	1.751.678
- Mutatie continuïteitsreserve	-	-250.000
- Mutatie reserve uit nalatenschappen	1.723.726	-1.220.849
- Mutatie bestemmingsfondsen	744.187	-328.418
	<hr/>	<hr/>
	2.492.900	-47.589
<u>Saldo van baten en lasten</u>	<hr/>	<hr/>
	24.988	1.751.678

Kasstroomoverzicht over 2023 (in euro's)

Het kasstroomoverzicht is een overzicht waaruit de in- en uitgaande kasstromen in het boekjaar blijken. Het geeft inzicht in de geldmiddelen die gedurende het boekjaar beschikbaar zijn gekomen voor Alzheimer Nederland en hoe die geldmiddelen zijn benut in hetzelfde boekjaar.

	2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat boekjaar	24.988	1.751.678
Aanpassing voor:		
- Afschrijvingen	572.538	328.339
- Mutaties in langlopende schulden	1.541.956	2.177.003
- Mutaties in werkkapitaal:		
- voorraden	-8.564	3.879
- vorderingen	12.043	-2.518.286
- kortlopende schulden	4.246.838	584.110
	6.389.799	2.326.723
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in automatisering	-551.159	-275.001
Investerings in inventaris en apparatuur	-323.385	-85.157
Desinvestering in verbouwing	-	21.798
Desinvestering in inventaris en apparatuur	-	125.637
	-874.544	-212.724
Netto kasstroom	5.515.255	2.113.999
Mutatie liquide middelen		
Stand liquide middelen 1 januari	21.136.901	19.022.902
Stand liquide middelen 31 december	26.652.156	21.136.901

Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering van activa en passiva en bepaling van het saldo van baten en lasten

Algemeen

De stichting Alzheimer Nederland is gevestigd in Nederland. Het adres van de statutaire zetel van de organisatie is Stationsplein 121, 3818 LE Amersfoort. Het nummer bij de Kamer van Koophandel is 41181369.

De statutaire doelstellingen van de stichting zijn:

- het vinden van een mogelijkheid om de ziekte van Alzheimer en andere vormen van dementie te voorkomen, te behandelen en te genezen;
- het optimaliseren van de kwaliteit van leven van mensen met dementie en hun naasten;
- het ondersteunen van allen die betrokken zijn bij de zorg voor mensen met dementie;
- het vergroten van de kennis over dementie bij het algemeen publiek en het bevorderen van meer begrip in de samenleving voor mensen met dementie en hun naasten.

De jaarrekening is opgesteld volgens Richtlijn RJ650 Verslaggeving Fondsenwervende Organisaties van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De vaststelling door het bestuur en de goedkeuring door de Raad van Toezicht van Alzheimer Nederland van de jaarrekening 2023 heeft plaatsgevonden in een gezamenlijke vergadering op 27 maart 2024.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Functionele valuta en presentatie valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie. Tenzij anders aangegeven, zijn alle bedragen in euro's afgerond.

Continuïteitsveronderstelling

De in de jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en bepaling van het saldo van baten en lasten zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Schattingswijzigingen

Jaarlijks worden de schattingspercentages voor het toerekenen van de personeelskosten aan de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie door de directie geëvalueerd. Indien nodig leidt dit tot bijstellingen (ook voor de vergelijkende cijfers). Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de toerekening van de kosten van de eigen organisatie.

Vergelijkende cijfers

Teneinde de vergelijkbaarheid tussen de realisatie, begroting en vergelijkende cijfers te verbeteren zijn de vergelijkende cijfers in de resultatenrekening op enkele punten aangepast. Dit heeft bij de lasten vooral betrekking op de wervingskosten en de overige algemene kosten. Deze aanpassingen hebben geen effect gehad op het vermogen, maar alleen op de presentatie van de posten in de staat van baten en lasten, en komen voort uit een juiste presentatie van de realisatie ten opzichte van de begroting.

Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering van activa en passiva en bepaling van het saldo van baten en lasten

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen onder financiële vaste activa, vlottende activa, liquide middelen en schulden. Alle financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Alzheimer Nederland kent geen afgeleide financiële instrumenten.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Waardering van activa en passiva

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Materiële en immateriële vaste activa

De materiële en immateriële vaste activa in gebruik voor de bedrijfsvoering worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Er is beleid geformuleerd waarin is bepaald dat activa voor de bedrijfsvoering wordt geactiveerd, maar activa ten behoeve van de doelstelling niet.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

- Immateriële vaste activa: CRM en FA	14-20%
- Immateriële vaste activa: IT transitie, website, webapp collectie en formulieren	20-33%
- Materiële vaste activa: verbouwingen	9-27%
- Materiële vaste activa: inventaris en apparatuur	14-33%

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere waardevermindering wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen bedragen omvatten vorderingen met een looptijd langer dan één jaar. Deze vorderingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Voor zover van toepassing worden voorzieningen wegens oninbaarheid in mindering gebracht op de vordering.

Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering van activa en passiva en bepaling van het saldo van baten en lasten

Vorderingen, overlopende activa, liquide middelen, overige activa, handelsschulden en kortlopende schulden

Vorderingen, handelsschulden en kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde of de geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een eventuele voorziening voor risico's op inbaarheid. Indien er geen sprake is van agio, disagio of transactiekosten is de reële waarde gelijk aan de nominale waarde. Liquide middelen (inclusief deposito's) worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Reserves en fondsen

Op grond van RJ 650 wordt het eigen vermogen van Alzheimer Nederland aangeduid als reserves en fondsen. De post reserves en fondsen heeft een bijzonder karakter. Alzheimer Nederland is namelijk gehouden dit vermogen slechts aan te wenden in overeenstemming met de doelstelling waartoe ze in het leven is geroepen.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's en om zeker te stellen dat Alzheimer Nederland ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Voor de bepaling van de hoogte van de continuïteitsreserve wordt gebruik gemaakt van de risicoanalyse inclusief de inschatting van de potentiële financiële consequenties van de geïdentificeerde risico's.

Reserve uit nalatenschappen

Er wordt een reserve uit nalatenschappen gevormd. Alzheimer Nederland hanteert hierbij het uitgangspunt dat het bedrag aan herwaardering in de maanden januari en februari volgend op het boekjaar en betrekking hebbend op dossiers uit het boekjaar en eerder wordt toegevoegd aan het resultaat van het boekjaar en bij de reserves apart zichtbaar wordt gemaakt.

Overige reserves

Het gedeelte van de reserves, dat nog resteert en geen betrekking heeft op de vorming van de continuïteitsreserve, bestemmingsreserves of bestemmingsfondsen, wordt gepresenteerd als overige reserve. Alzheimer Nederland hanteert hierbij het uitgangspunt dat de overige reserve een tijdelijke reserve is. Het wordt gebruikt om een overschot in enig jaar aan te wenden voor de doelbesteding in de daarop volgende jaren.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen hebben betrekking op het deel van de reserves waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven. In de toelichting op de balans worden de bedragen en de beperktere bestemming vermeld.

Pensioenen

De pensioenregeling van de medewerkers van Alzheimer Nederland is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Het ouderdomspensioen is een toegezegd-pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. Indexatie van de pensioenrechten is afhankelijk van de financiële positie waarin het pensioenfonds zich bevindt.

Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering van activa en passiva en bepaling van het saldo van baten en lasten

De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad bij PFZW per 31 december 2023 is 106,3%. Alzheimer Nederland heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden die op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat gebracht.

Verplichtingen inzake toegezegde subsidieverplichtingen

Meerjarige verplichtingen worden in het boekjaar verwerkt waarin deze onvoorwaardelijk zijn toegekend. Deze toekenningen worden als subsidieverplichtingen onder de langlopende schulden verantwoord, rekening houdend met het kortlopende deel van deze verplichtingen.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van Alzheimer Nederland zich over verschillende zaken een oordeel vormt en schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen, inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De personeelskosten van de organisatie worden jaarlijks op basis van schattingen van de directie toegerekend aan de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie. De toereken percentages van personeelskosten zijn in 2022 als volgt gewijzigd:

	Jaarrekening 2022	Mutatie	Jaarrekening 2023
Wetenschappelijk onderzoek	12,6%	2,4%	15,0%
Belangenbehartiging en hulp	38,7%	-2,1%	36,6%
Communicatie en publieksvoorlichting	25,7%	-0,8%	24,9%
Wervingskosten	15,6%	-2,1%	13,6%
Beheer en administratie	7,3%	2,6%	9,9%

Het effect van deze schattingswijzigingen voor de vergelijkende cijfers van 2022 is als volgt:

	Jaarrekening 2022	Mutatie	Jaarrekening 2023
Wetenschappelijk onderzoek	10.125.622	262.785	10.388.407
Belangenbehartiging en hulp	8.152.817	-233.677	7.919.140
Communicatie en publieksvoorlichting	9.008.944	-89.333	8.919.612
Wervingskosten	4.062.717	-227.187	3.835.530
Beheer en administratie	1.283.166	287.412	1.570.578

Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering van activa en passiva en bepaling van het saldo van baten en lasten

Grondslagen voor bepaling van het saldo van baten en lasten

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Deze toerekening volgt een bestendige gedragslijn. Dit houdt in dat bij de lasten rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen dan wel betaald.

Nalatenschappen en giften

Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden geschat. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in mindering gebracht op de vorderingen uit hoofde van nalatenschappen. Voor de waardering van het vruchtgebruik wordt aangesloten bij de fiscale regels voor waardering van vruchtgebruik. Onder de fiscale regels zijn afspraken gemaakt over de hoogte van de rekenrente en de leeftijdstaffels.

Overheidssubsidies

Subsidies van overheden worden als opbrengst verantwoord in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Bestedingen

Toegekende bijdragen aan wetenschappelijke projecten worden als last verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin het besluit tot toekenning schriftelijk aan de aanvrager is medegedeeld.

Personeelsbeloningen - periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Operational lease

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom niet bij de organisatie ligt, worden verantwoord als operational leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Voor de herleiding van de mutatie in de liquide middelen wordt het saldo van baten en lasten van het boekjaar aangepast voor posten in de staat van baten en lasten en balansmutaties die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het boekjaar.

In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt naar kasstromen uit operationele, investerings- en financieringsactiviteiten. De operationele kasstroom omvat onder andere de uitgaven voor rente en belastingen en de ontvangsten van rente en dividenden. Ontwikkelingskosten, investeringen en desinvesteringen in vaste activa (inclusief financiële belangen) worden opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten. De betaling van dividend wordt gezien als een uitgaande kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering van activa en passiva en bepaling van het saldo van baten en lasten

Kostentoerekening

De richtlijn voor de jaarverslaggeving RJ 650 bepaalt dat de kosten van de eigen organisatie gespecificeerd moeten worden naar verschillende kostencategorieën. Elke medewerker van Alzheimer Nederland wordt toegerekend aan één van die categorieën. De Goede Doelen Nederland heeft richtlijnen vastgesteld welke kosten toegerekend dienen te worden aan de kostencategorie beheer en administratie, namelijk kosten voor bestuur, financiën, planning en control, ICT, receptie, postverwerking, archief en algemeen secretariaat. Op basis van de loonkosten en formatie worden de totale kosten van de eigen organisatie aan de volgende categorieën toegerekend: doelbestedingen, kosten werving baten en kosten beheer en administratie.

Toelichting op de balans (in euro's)

1. Immateriële vaste activa	CRM en FA	Overige	2023	2022
Verkrijgingsprijs	1.288.385	578.714	1.867.099	1.592.098
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-670.977</u>	<u>-248.135</u>	<u>-919.113</u>	<u>-632.288</u>
Boekwaarde per 1 januari	617.408	330.578	947.986	959.810
Investeringen	9.583	541.576	551.159	275.001
Afschrijvingen	<u>-196.150</u>	<u>-187.862</u>	<u>-384.012</u>	<u>-286.825</u>
Mutaties boekjaar	-186.567	353.714	167.147	-11.824
Verkrijgingsprijs	1.297.968	1.120.290	2.418.258	1.867.099
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-867.127</u>	<u>-435.997</u>	<u>-1.303.124</u>	<u>-919.113</u>
Boekwaarde per 31 december	430.841	684.293	1.115.134	947.986
Afschrijvingspercentages	14% - 20%	20% - 33%		

De investeringen bij de rubriek 'CRM en FA' hebben in 2023 betrekking op de verdere ontwikkeling en implementatie van het centraal klantbeeld in het CRM systeem Nexios. De investeringen in de rubriek 'overige' hebben betrekking op de ombouw van de website en de ontwikkeling van de webapp collecte van Alzheimer Nederland.

2. Materiële vaste activa	Verbouwing	Inventaris	2023	2022
Verkrijgingsprijs	319.466	1.121.848	1.441.314	1.503.591
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-181.044</u>	<u>-746.857</u>	<u>-927.901</u>	<u>-886.387</u>
Boekwaarde per 1 januari	138.422	374.991	513.413	617.205
Investeringen	-	323.385	323.385	85.157
Desinvesteringen	-	-	-	-147.434
Afschrijvingen	-14.855	-173.671	-188.526	-188.949
Afschrijvingen desinvesteringen	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>147.434</u>
Mutaties boekjaar	-14.855	149.714	134.859	-103.791
Verkrijgingsprijs	319.466	1.445.233	1.764.699	1.441.314
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-195.900</u>	<u>-920.527</u>	<u>-1.116.427</u>	<u>-927.901</u>
Boekwaarde per 31 december	123.567	524.705	648.272	513.413
Afschrijvingspercentages	9% - 27%	10% - 33%		

De investeringen bij de rubriek 'inventaris' hebben in 2023 vooral betrekking op de inrichting van het datacenter voor Alzheimer Nederland. Verder heeft het betrekking op de aanschaf van laptops en de aanschaf van meubilair voor de inrichting van de thuiswerkplek van nieuwe medewerkers.

Toelichting op de balans (in euro's)

3 Financiële vaste activa	31-12-2023	31-12-2022
Bankgarantie Huis voor de Gezondheid	84.135	84.135
Waarborgsom Huis voor de Gezondheid	69.604	69.604
Depot PostNL	1.675	1.675
	<u>155.414</u>	<u>155.414</u>

De gestorte waarborgsom heeft betrekking op het aandeel van Alzheimer Nederland in de borgstelling van de samenwerkende organisaties in het Huis voor de Gezondheid met betrekking tot de betaling van drie huurtermijnen. De gestorte bankgarantie heeft betrekking op het aandeel van Alzheimer Nederland in de bankgarantie die de stichting Huis voor de Gezondheid heeft gesteld ten behoeve van de verhuurder. Beide bedragen zijn in 2013 betaald.

4 Vorderingen en overlopende activa	31-12-2023	31-12-2022
Debiteuren	19.745	158.792
Vooruitbetaalde kosten	357.862	511.245
Nog te ontvangen bedragen	9.782.204	9.501.817
	<u>10.159.811</u>	<u>10.171.854</u>

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd van korter dan één jaar. De reële waarde benadert de boekwaarde.

Nog te ontvangen bedragen:

Nalatenschappen	8.553.876	8.250.425
Vordering VriendenLoterij	1.023.817	1.060.892
Overige	204.511	190.501
	<u>9.782.204</u>	<u>9.501.817</u>

Nog te ontvangen bedragen uit hoofde van nalatenschappen:

Lopende jaar	4.728.979	5.693.234
Eerdere jaren	3.824.897	2.557.190
	<u>8.553.876</u>	<u>8.250.425</u>

De vordering op de VriendenLoterij heeft betrekking op de vaste jaarbijdrage en de lotenopbrengst van het 4e kwartaal. Uitbetaling van deze vordering vindt plaats in 2024.

5 Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2022
Rekeningen-courant banken - centraal	4.322.382	16.788.029
Rekeningen-courant banken - afdelingen	382.657	327.500
Spaartegoeden banken	17.447.117	4.021.372
Deposito's banken	4.500.000	-
	<u>26.652.156</u>	<u>21.136.901</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting. Om risico's zoveel mogelijk te spreiden wordt er bij verschillende banken gebankierd.

Toelichting op de balans (in euro's)

6 Reserves en fondsen	31-12-2023	31-12-2022
Continuïteitsreserve	4.000.000	4.000.000
Reserve uit nalatenschappen	-	1.723.726
Overige reserve	7.639.344	5.146.443
Bestemmingsfondsen	1.546.915	2.291.102
	13.186.258	13.161.271

6.1 Continuïteitsreserve	2023	2022
Stand op 1 januari	4.000.000	3.750.000
Toevoeging	-	250.000
Onttrekking	-	-
Stand op 31 december	4.000.000	4.000.000

In overeenstemming met de Handreiking Verantwoord Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland, houdt Alzheimer Nederland een continuïteitsreserve aan. Deze reserve dient voldoende groot te zijn om de continuïteit te waarborgen. De gewenste omvang hangt hiermee onder andere af van de risico's. Naast de continuïteitsreserve als buffer heeft een organisatie andere financiële middelen nodig, bijvoorbeeld de mogelijkheid tot bezuinigen of reorganiseren, om de continuïteit op de langere termijn te garanderen.

Er is in 2023 op basis van onder andere een risicoanalyse een narratief opgesteld voor de continuïteitsreserve. Voor de bepaling van de omvang wordt uitgegaan van 10% van de opbrengsten in enig jaar. Ultimo 2022 was deze reserve € 4 mln. Op basis van de opbrengsten in 2023 is er geen aanleiding om deze reserve te wijzigen. Vanaf volgend jaar zal de continuïteitsreserve volgens verwachting opgehoogd gaan worden op basis van de verwachte stijging van de omzet in de komende jaren. Het narratief zal jaarlijks worden geëvalueerd aan de hand van een geactualiseerde risicoanalyse.

6.2 Reserve uit nalatenschappen	2023	2022
Stand op 1 januari	1.723.726	502.877
Toevoeging	-	1.723.726
Onttrekking	-1.723.726	-502.877
Stand op 31 december	-	1.723.726

Alzheimer Nederland heeft de afgelopen jaren als uitgangspunt gehanteerd dat het bedrag aan herwaardering in de maanden januari en februari, volgend op het boekjaar en betrekking hebbend op dossiers uit het boekjaar en eerder, werd toegevoegd aan het saldo van baten en lasten van het boekjaar en dat dit bij de reserves apart zichtbaar werd gemaakt. Deze reserve werd gebruikt voor gedeeltelijke financiering van wetenschappelijk onderzoek. Vanaf 2024 zal worden gestopt met deze bestemmingsreserve, omdat de goedkeuring van het jaarverslag eerder in het jaar zal plaatsvinden. Hierdoor worden alleen herwaarderingen uit januari nog meegenomen in het resultaat van het voorgaande jaar en bestaat er geen verplichting uit RJ-regelgeving om een reserve aan te houden. Daarnaast speelde deze reserve geen rol in de financiële sturing van Alzheimer Nederland.

Toelichting op de balans (in euro's)

6.3 Overige reserve	2023	2022
Stand op 1 januari	5.146.443	5.194.032
Saldo van baten en lasten van het boekjaar	24.988	1.751.678
Mutatie continuïteitsreserve	-	-250.000
Mutatie reserve uit nalatenschappen	1.723.726	-1.220.849
Mutatie bestemmingsfondsen	744.187	-328.418
Stand op 31 december	7.639.344	5.146.443

Het gedeelte van de reserves, dat nog resteert en geen betrekking heeft op de vorming van de continuïteitsreserve of bestemmingsfondsen, wordt gepresenteerd als overige reserve. Alzheimer Nederland hanteert hierbij het uitgangspunt dat de overige reserve een tijdelijke reserve is. Het wordt gebruikt om een overschot in enig jaar aan te wenden voor de doelbesteding in de daarop volgende jaren. Vanaf 2024 willen we minimaal € 1 mln aanhouden als ondergrens. Deze € 1 mln wordt gezien als flex-reserve die we in de lopende begroting kunnen aanwenden voor kansen en/of tegenvallende resultaten.

6.4 Bestemmingsfondsen	31-12-2023	31-12-2022
Fonds Wetenschappelijk onderzoek	450.535	976.470
Fonds Ondersteuning mensen met dementie en mantelzorgers	1.084.141	1.301.128
Fonds Jetstone	12.239	13.504
	1.546.915	2.291.102

Fonds Wetenschappelijk onderzoek

	2023	2022
Stand op 1 januari	976.470	871.572
Toevoeging	839.994	976.470
Onttrekking	-1.365.930	-871.572
Stand op 31 december	450.535	976.470

In een aantal testaments is de uitdrukkelijke wens van de overledene opgenomen dat hetgeen vrijkomt uit de nalatenschap alleen wordt gebruikt voor onderzoek. Vanaf 2020 worden deze gelden opgenomen in het bestemmingsfonds Wetenschappelijk onderzoek.

Fonds Ondersteuning mensen met dementie en hun mantelzorgers

	2023	2022
Stand op 1 januari	1.301.128	1.077.048
Toevoeging	29.800	321.953
Onttrekking	-246.787	-97.873
Stand op 31 december	1.084.141	1.301.128

In een in 2021 vrijgevalen testament is bepaald dat stichting Alzheimer Nederland enig erfgenaam is in de nalatenschap. In het testament is verder opgenomen dat het de wens is van de overledene dat hetgeen vrijkomt uit de nalatenschap alleen wordt gebruikt voor de realisering van dagbesteding en kortverblijf van Alzheimer patiënten, zodat de mantelverzorger de zorg enkele dagen kan uitbesteden.

Toelichting op de balans (in euro's)

<i>Fonds Jetstone</i>	2023	2022
Stand op 1 januari	13.504	14.064
Toevoeging	-	-
Onttrekking	-1.266	-560
Stand op 31 december	12.239	13.504

Het bedrijf Jetstone heeft aan de afdeling Zuidoost Brabant in 2019 een bedrag beschikbaar gesteld van € 17.605 voor de periode 2019 tot en met 2026. Het bedrag is bestemd voor drie Alzheimer Cafés in de Peelregio met als doel om in genoemde periode iets extra's te kunnen betekenen voor de bezoekers.

7 Langlopende schulden	2023	2022
Subsidieverplichtingen uit hoofde van wetenschappelijk onderzoek:		
Stand per 1 januari	16.892.076	13.473.167
Toekenningen	9.370.645	8.538.935
Betalingen	-5.717.709	-5.091.101
Vrijval aangeane verplichtingen	-73.519	-28.926
Stand per 31 december	20.471.493	16.892.076
	31-12-2023	31-12-2022
Langlopend	11.381.215	9.839.259
Kortlopend	9.090.278	7.052.817
	20.471.493	16.892.076

De vrijval op aangeane verplichten heeft betrekking op projecten die gereed zijn en waarvan de eindrapportage opgeleverd is. De hierbij aangeane verplichtingen zijn niet volledig benodigd geweest voor de realisatie.

8 Kortlopende schulden	31-12-2023	31-12-2022
Subsidieverplichtingen u.h.v. wetenschappelijk onderzoek	9.090.278	7.052.817
Crediteuren	1.868.918	916.344
Vooruit ontvangen subsidies	1.323.993	154.005
Vooruit ontvangen opbrengsten	118.600	238.526
Overlopende passiva	445.833	468.190
Vakantiegeld en vakantiedagen	583.382	470.563
Belastingen	463.543	482.229
Pensioenen	309.711	174.748
	14.204.258	9.957.420

De kortlopende schulden kennen een looptijd van korter dan één jaar. De reële waarde benadert de boekwaarde.

Toelichting op de balans (in euro's)

<i>Vooruit ontvangen subsidies</i>	Subsidie toewijzing	Nog te ver- antwoorden	Nog te ontvangen	Ultimo 2023
Samen dementievriendelijk	4.993.001	2.177.686	1.996.001	181.685
ZonMw - Dempact	5.225.000	5.225.000	4.185.000	1.040.000
(Inter-) nationale projectsubsidies	452.010	93.579	-	93.579
Overige projectsubsidies	60.000	25.443	16.713	8.730
	10.730.011	7.521.707	6.197.714	1.323.993

De baten van subsidies worden verantwoord in de exploitatie op basis van de gemaakte kosten in enig jaar (matching principe). De ontvangsten volgen het bevoorschottingsregime van de subsidieverstrekker.

9 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Huurverplichting pand Stationsplein, Amersfoort

Op 15 maart 2013 is de huurovereenkomst met een looptijd van 10 jaar voor het pand aan het Stationsplein te Amersfoort afgesloten. Eind 2019 is overeengekomen deze huurovereenkomst te verlengen tot en met 14 maart 2033. Dit betreft de huur van circa 1.050 m² kantoorruimte op de 4e verdieping, een aandeel in de algemene ruimtes op de niveaus -2, -1, begane grond en 1 en een aantal parkeerplaatsen. Deze objecten worden gehuurd van de Stichting Huisvesting van het Huis voor de Gezondheid. De hiermee samenhangende huurlasten bedragen:

1 jaar	€ 258.793
1 - 5 jaar	€ 1.293.964
> 5 jaar	€ 1.089.086

Voorziening financieel risico huurverplichting pand Stationsplein, Amersfoort

Alzheimer Nederland is gehuisvest in het Huis voor de Gezondheid (HvdG) samen met vier andere gezondheidsfondsen: Longfonds, MIND, Diabetesfonds en MLDS. Stichting HvdG heeft als huurder van het pand een huurovereenkomst afgesloten en separaat overeenkomsten opgesteld met de afzonderlijke fondsen. Met ingang van 15 maart 2020 is een nieuwe huurovereenkomst afgesloten met de verhuurder aan het HvdG, met een looptijd tot 15 maart 2033. Het bestuur van de Stichting HvdG wordt gevormd door de bestuurders van de vijf fondsen.

De fondsen zijn in dit kader bij bestuursbesluit een verplichting aangegaan naar elkaar met betrekking tot een mogelijk financieel risico dat kan optreden bij een of meer van de fondsen als gevolg van onvoorziene financiële omstandigheden, waardoor aanleiding kan zijn om een deel van de gehuurde ruimte af te moeten stoten. Dit besluit is genomen ter vervanging van een in de huurovereenkomst op te nemen breakoptie. De maximaal gezamenlijke verplichting bedraagt € 565.000, waarvan het aandeel voor Alzheimer Nederland maximaal € 130.063 bedraagt. De fondsen kunnen slechts éénmalig aanspraak maken op een uitkering uit deze gezamenlijke verplichting, zijnde per 1 maart 2028.

De hoogte van de betreffende uitkering zal naar rato van het aantal af te stoten vierkante meters worden vastgesteld en kan nimmer meer bedragen dan 50% van het bedrag dat overeenkomt met het sinds het sluiten van de nieuwe huurovereenkomsten geldende aantal vierkante meters. Een en ander is vastgelegd in een onderhavige overeenkomst tussen de fondsen.

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
BATEN			
10 Baten van particulieren			
10.1 Collecte	2.651.553	3.032.000	2.579.797
10.2 Nalatenschappen	10.815.076	7.500.000	10.894.530
10.3 Donaties en giften	17.443.826	17.865.000	15.542.517
10.4 Overige baten particulieren	1.192.474	937.472	810.912
	32.102.929	29.334.472	29.827.756
10.1 Collecte			
Landelijke collecte november	1.740.211		2.322.442
Regionale collectes buiten collecteperiode	244.123		206.541
Online Collectebus	619.171		42.567
Overige giften	48.048		8.248
	2.651.553	3.032.000	2.579.797
10.2 Nalatenschappen			
Opbrengsten lopend boekjaar	6.918.250		8.074.284
Herwaardering eerdere jaren	3.896.826		2.820.246
	10.815.076	7.500.000	10.894.530
Alzheimer Nederland heeft in 2023 164 nieuwe nalatenschappen ontvangen (2022: 154).			
10.3 Donaties en giften			
Particuliere fondsenwerving	16.107.679	16.545.000	14.296.475
Major giving	1.123.031	1.200.000	1.086.196
Donaties en giften via regionale afdelingen	213.116	120.000	159.847
	17.443.826	17.865.000	15.542.517
Het donateursprogramma is opgebouwd uit de volgende onderdelen: automatische incasso's van vaste donateurs, overige donaties en giften uit onder andere mailingacties, het major donor programma en programma's bij de regionale afdelingen.			
De opbrengst uit automatische incasso's bedraagt in 2023 € 13.439.279 (2022: € 11.641.690).			
Het aantal gevers in 2023 bedroeg 278.612 (2022: 265.543). Hiervan waren er 175.919 donateurs met een automatische incasso (2022: 162.193). Het gemiddelde donatiebedrag was in 2023 € 70,16 (2022: € 60,68).			
10.4 Overige baten particulieren			
Giftboxen voor particulieren	594.523	427.972	386.393
Actiewebsite voor particulier initiatief	597.951	509.500	424.519
	1.192.474	937.472	810.912

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
11 Baten van bedrijven			
Bedrijfsdonaties	480.934	1.266.000	830.657
	480.934	1.266.000	830.657
12 Baten van loterijorganisaties			
Postcode Loterij - vaste jaarbijdrage	900.000	200.000	900.000
VriendenLoterij - eenmalige bijdrage	194.041	177.347	168.863
VriendenLoterij - lotenopbrengst	625.184	510.000	681.842
Grote Club Actie - Support Actie	12.731	12.000	14.000
	1.731.955	899.347	1.764.705

Postcode Loterij - vaste jaarbijdrage

De jaarlijkse vaste jaarbijdrage maakt onderdeel uit van de overeenkomst met de Postcode Loterij. Deze samenwerking is door de Postcode Loterij verlengd vanaf 1 januari 2021 met 5 jaar. Met ingang van 2022 is de vaste jaarbijdrage opgehoogd naar € 900.000.

VriendenLoterij - eenmalige bijdrage

In 2021 heeft de VriendenLoterij een eenmalige toewijzing gedaan van € 418.000 voor de realisatie van het project 'Kookclub' in de periode van 2021 tot en met 2023. De baten zijn ieder jaar verantwoord op basis van de gemaakte kosten in het betreffende jaar.

VriendenLoterij - lotenopbrengst

Wij werken samen met de VriendenLoterij door loten te werven. Een aanzienlijk deel van ieder lot gaat naar organisaties die zich richten op gezondheid en welzijn in Nederland.

Grote Club Actie - Support Actie

De SupportActie is een nationale loterij waarmee Nederlandse verenigingen, organisaties, goede doelen, stichtingen en instellingen fondsen kunnen werven. Van de opbrengst van de lotenverkoop gaat 80% rechtstreeks naar de organisatie die door de Supporter gesteund wordt. Elk kwartaal vindt er een trekking van de loterij plaats.

13 Baten van subsidies van overheden			
13.1 Subsidies van overheden via landelijke organisatie	979.953	1.083.809	1.251.778
13.2 Subsidies van overheden via regionale afdelingen	467.761	400.000	427.040
	1.447.713	1.483.809	1.678.818
13.1 Subsidies van overheden via landelijke organisatie			
VWS subsidie - Samen dementievriendelijk	903.608	1.055.059	1.083.216
(Inter-) nationale projectsubsidies	32.258	28.750	119.705
Instellingssubsidie	44.087	-	45.000
Overige projectsubsidies	-	-	3.858
	979.953	1.083.809	1.251.778

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

Het ministerie van VWS heeft voor de periode van 1 januari 2016 tot en met 30 juni 2021 een projectsubsidie van maximaal € 9.941.300 verleend ten behoeve van het programma 'Samen dementievriendelijk'. In 2021 heeft een nieuwe subsidietoewijzing plaats gevonden voor het programma 'Samen dementievriendelijk 2.0 2021-2025'. Deze toewijzing bedraagt maximaal € 4.993.000 met een eigen bijdrage van Alzheimer Nederland van € 2.496.500. Bij de vaststelling van de subsidie door VWS zal te zijner tijd rekening worden gehouden dat deze begrote eigen bijdrage van Alzheimer Nederland tenminste gerealiseerd wordt.

De subsidies bij Alzheimer Nederland hebben een incidenteel karakter.

13.2 Subsidies van overheden via regionale afdelingen

De 48 regionale afdelingen van Alzheimer Nederland verkrijgen via gemeentelijke instanties subsidiegelden. Deze gelden zijn vooral bestemd voor de medefinanciering van de exploitatie van Alzheimer Cafés.

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
14 Baten van organisaties zonder winststreven			
Bedrijven en coöperaties	37.754	-	18.294
Vermogens- en bedrijfsfondsen	300.019	150.000	164.098
Stichtingen, verenigingen en religieuze instellingen	375.709	260.000	235.496
Overig	115	-	115
	713.598	410.000	418.003
15 Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten			
Verkoop goederen webshop - netto omzet	847	5.000	1.901
	847	5.000	1.901
16 Overige baten			
Herinneringen Top 50 concert	311.421	400.000	-
Trainingen Samen Dementie Vriendelijk	25.665	10.000	13.833
Deelnemersbijdrage Kookclubs	21.176	15.000	9.198
Overige baten	35.134	45.000	25.197
	393.396	470.000	48.228

In afwijking op de RJ 650 zijn de baten als netto-omzet opgenomen in plaats van de brutowinst. De kostprijs van de verkopen is in eerdere jaren verantwoord. Hierdoor is de brutowinst niet meer te herleiden.

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

LASTEN

17 Toerekening kosten eigen organisatie (bijlage 3 RJ 650)

	ref. 17.1	ref. 17.2	ref. 17.3	ref. 17.4	ref. 17.5			
	Doelbesteding							
	Wetenschap- pelijk onder- zoek	Belangen- behartiging en hulp	Communicatie en publieks- voorlichting	Wervings- kosten	Kosten beheer en administra- tie	Totaal 2023	Begroting 2023	Totaal 2022
Bestedingen aan doelstellingen ref. 18	9.833.434	4.190.312	3.034.248	-	-	17.057.993	16.125.350	15.263.889
Kosten eigen werkorganisatie								
Directe wervingskosten ref. 19	-	-	4.052.688	2.701.792	-	6.754.479	7.567.746	5.835.450
Personeelskosten ref. 20	1.254.912	3.535.212	2.372.151	1.213.065	843.759	9.219.098	9.007.007	8.066.860
Huisvestingskosten ref. 21	85.085	239.692	160.835	82.248	57.208	625.068	620.000	541.244
Kantoorkosten ref. 22	47.311	133.281	89.432	45.734	31.811	347.569	377.000	301.989
Bestuurskosten ref. 23	-	-	-	-	8.860	8.860	10.000	59.486
Overige algemene kosten ref. 24	328.919	926.598	621.753	317.951	221.154	2.416.374	2.362.267	2.150.317
Afschrijvingen ref. 25	-	-	-	-	486.850	486.850	698.271	414.031
Subtotaal	1.716.227	4.834.783	7.296.859	4.360.788	1.649.640	19.858.297	20.642.290	17.369.377
Totaal	11.549.661	9.025.094	10.331.107	4.360.788	1.649.640	36.916.290	36.767.640	32.633.266

Het model van kostentoerekening maakt duidelijk hoe Alzheimer Nederland de gemaakte kosten verdeeld heeft over de doelstellingen, de werving van baten én beheer en administratie. De totalen van de verschillende kolommen komen overeen met de bedragen in de staat van baten en lasten over 2023.

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

17 Toelichting op de toerekening kosten eigen organisatie

In het model van de kostentoerekening worden de kosten die Alzheimer Nederland maakt, verdeeld over de doelstellingen, de werving baten en beheer en administratie. De totalen van de verschillende kolommen komen overeen met de bedragen die zijn opgenomen in de staat van baten en lasten over 2023 en de toelichting daarop. Uit de kostentoerekening wordt duidelijk hoe de door Alzheimer Nederland gemaakte kosten zijn verdeeld.

De doelstellingen van Alzheimer Nederland zijn als volgt onderverdeeld:

- Wetenschappelijk onderzoek;
- Belangenbehartiging en hulp;
- Communicatie en publieksvoorlichting.

Wijze van toerekening:

- Direct toerekenbare kosten, kosten waarvoor een factuur is ontvangen of een contractuele verplichting is aangegaan, worden direct toegerekend aan de betreffende doelstelling.
- Directe kosten voor werving baten worden voor 60% toegerekend aan de doelstelling communicatie en publieksvoorlichting en 40% aan de werving baten.
- De personeelskosten van de doelstellingen worden direct toegerekend aan de betreffende doelstelling. De personeelskosten van de overige onderdelen van de organisatie worden op basis van schattingen van de directie toegerekend aan de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie. Jaarlijks worden deze schattingen geëvalueerd door de directie.
- Huisvestingskosten, kantoorkosten, ICT & informatiemanagement en overige algemene kosten volgen het aandeel van de personeelskosten aan de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie.
- Bestuurskosten, rente- en bankkosten en afschrijvingskosten worden direct toegerekend aan de verschillende bestemmingen.

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
18 Doelbestedingen			
18.1 Wetenschappelijk onderzoek	9.826.160	9.800.000	8.727.610
18.2 Belangenbehartiging en hulp	4.183.038	3.737.150	3.867.609
18.3 Communicatie en publieksvoorlichting	3.034.248	2.588.200	2.668.670
18.4 Technologie thuis	14.547	-	-
	17.057.993	16.125.350	15.263.889
18.1 Specificatie doelbestedingen wetenschappelijk onderzoek			
Innovatieve subsidieronde	2.876.456	2.750.000	2.723.000
Instellingssubsidies	1.604.240	800.000	950.000
Talentenprogramma	2.708.467	1.500.000	433.322
Co-financiering consortia	60.000	2.000.000	1.212.652
Financiering consortia	35.000	1.250.000	3.000.000
Netwerk subsidies	281.500	225.000	14.000
Overige subsidies	1.766.275	965.000	247.607
Project Dempact / ZonMw	178.102	-	-
Programmakosten	316.121	310.000	147.029
	9.826.160	9.800.000	8.727.610

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

De kosten voor wetenschappelijk onderzoek betreffen grotendeels de kosten op toekenningen voor langlopende subsidieverplichtingen, die opgenomen zijn onder de langlopende schulden. De besteding aan subsidies is inclusief € 73.519 van vrijgevallen (niet tot uitkering gekomen) subsidieverplichtingen. In 2022 was dit € 28.296.

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
18.2 Specificatie doelbestedingen belangenbehartiging en hulp			
Samen dementievriendelijk	969.484	877.455	1.078.406
Algemene ontmoetingsplekken	149.210	150.000	63.187
Regionale afdelingen	1.378.394	1.165.045	1.324.271
Online platform Dementie.nl	617.719	661.000	567.168
Belangenbehartiging en zorgvernieuwing	888.348	729.900	586.222
Twinning subsidies en internationaal overig	90.084	73.750	179.345
Dialogoog en landelijke hulp	89.799	80.000	69.010
	4.183.038	3.737.150	3.867.609

De kosten voor deze doelstelling hebben betrekking op het bieden van hulp, zowel op landelijk als regionaal niveau. Ook belangenbehartiging en zorgvernieuwing vallen hieronder. Het betreffen materiële kosten op basis van facturen of contractverplichtingen.

18.3 Specificatie doelbestedingen communicatie en publieksvoorlichting			
Merk - campagnes en advertenties	1.996.597	1.590.000	1.607.511
Merk - onderzoek	23.625	50.000	29.883
Merk - strategie	112.696	95.000	54.612
Merk - bewaking	11.392	10.000	11.813
Communicatiemiddelen	286.956	341.000	310.424
Online Kanalen	198.326	199.200	157.774
Projecten	261.585	135.000	109.831
Vrijwilligerscommunicatie	85.475	110.000	62.573
Pers en media	39.129	50.000	298.188
Content creatie website	-	-	15.285
Overige kosten	18.466	8.000	10.776
	3.034.248	2.588.200	2.668.670

De kosten van deze doelstelling hebben betrekking op het vergroten van de kennis over dementie bij het algemeen publiek en het bevorderen van meer begrip in de samenleving voor mensen met dementie en hun naasten.

18.4 Specificatie technologie thuis			
Algemeen	14.547	-	-
	14.547	-	-

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
19 Directe Wervingskosten			
Particuliere fondsenwerving	4.820.672	5.470.000	4.424.406
Collecte	372.191	456.971	418.452
Nalatenschappen	264.802	277.200	255.127
Zakelijke markt	80.339	89.409	30.978
Acties derden - loterijorganisaties	55.000	55.000	55.000
Acties derden - particulier initiatief	353.008	276.167	207.053
Major donor programma	28.825	30.000	28.718
Overige wervingskosten	779.641	913.000	415.716
	6.754.479	7.567.746	5.835.450
Percentage wervingskosten	12%	15%	12%

In het percentage wervingskosten worden de wervingskosten gedeeld door de som van de geworven baten. De wervingskosten zijn hierbij inclusief de toerekening van de kosten uit de werkorganisatie van Alzheimer Nederland.

20 Personeelskosten			
20.1 Salarissen, inclusief sociale lasten	7.590.083	7.756.007	6.622.726
20.2 Overige personeelskosten	1.741.772	1.341.000	1.546.092
20.3 Doorbelasting personeelskosten	-112.756	-90.000	-101.959
	9.219.098	9.007.007	8.066.860

Personeel eigen organisatie

Op basis van een fulltime dienstverband waren gedurende het verslagjaar gemiddeld 95,6 werknemers in dienst van Alzheimer Nederland (2022: 86,2).

20.1 Salarissen incl. sociale lasten			
Bruto beloningen	6.045.262		5.317.176
Sociale lasten	1.009.445		842.205
Pensioenlasten	593.762		525.220
UWV Compensatie transitie vergoeding	-		-7.884
Ontvangen ziekengeld en WAO-uitkeringen	-58.387		-53.990
	7.590.083	7.756.007	6.622.726
20.2 Overige personeelskosten			
Inhuur derden	1.009.184	655.000	1.015.733
Reis- en verblijfskosten	209.737	133.000	138.149
Ziekengeldverzekering en vitaliteitsbeleid	127.176	120.000	102.245
Studie- en opleidingskosten	115.663	185.000	98.245
HR Juridisch advies	4.356	25.000	658
Werving en selectie	154.814	100.000	106.710
Onkostenvergoeding	32.747	28.000	30.249
Overige personeelskosten	88.094	95.000	54.102
	1.741.772	1.341.000	1.546.092

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

20.3 Doorbelasting personeelskosten

Een aantal fte's uit het formatieplan wordt (mede) gefinancierd door derden:

- European Grant Manager medegefinancierd door onze Duitse en Franse counterparts.
- Medewerker bij stichting Kenniscentrum Dementie op Jonge Leef tijd.
- Medewerker bij stichting Landelijk Platform Odensehuizen.

20.4 Bezoldiging directie en Raad van Toezicht

De directeur-bestuurders van Alzheimer Nederland in 2023 zijn G.J. Wilmink en P.A.M. Kerckhoff. Het jaarinkomen van G.J. Wilmink (in loondienst) blijft binnen het maximum van € 152.661 (1 FTE/12 mnd.) van haar functiegroep volgens de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties. Ook het jaarinkomen van P.A.M. Kerckhoff (in loondienst) blijft binnen het maximum van haar functiegroep, te weten € 134.620 (1FTE/12 mnd.). Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de pensioenlasten en de overige beloningen op termijn samen, blijven voor beide bestuurders binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 221.400.

Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging wordt verwezen naar het bestuursverslag bij het jaarverslag.

De Raad van Toezicht van Alzheimer Nederland doet zijn werk op vrijwillige basis en hiervoor zijn geen vergoedingen verstrekt anders dan een vergoeding voor gemaakte onkosten. Aan de toezichthouders zijn evenmin leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Bezoldiging directie

<u>Naam:</u>	G.J. Wilmink	P.A.M. Kerckhoff
<u>Functie:</u>	Directeur- Bestuurder (voorzitter)	Directeur- Bestuurder
<u>Dienstverband:</u>		
Aard	Onbepaalde tijd	Onbepaalde tijd
Uren	38	38
Parttime percentage	100%	100%
Periode	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
<u>Bezoldiging:</u>		
Bruto loon/salaris	138.045	109.011
Vakantiegeld	11.044	8.721
Jaarinkomen	149.089	117.732
Belaste vergoedingen/bijtellingsen	700	700
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	15.628	13.828
Totaal 2023	165.417	132.260
Totaal 2022	164.407	10.878

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
21 Huisvestingskosten			
Huur	262.614	250.000	239.194
Servicekosten	152.443	120.000	98.855
Overige huisvestingskosten	210.011	250.000	203.195
	625.068	620.000	541.244
<p>Sinds februari 2013 is Alzheimer Nederland gevestigd in het Huis voor de Gezondheid aan het Stationsplein te Amersfoort. Hier huren wij de vierde etage en betalen een vergoeding voor het gebruik van de algemene ruimten op de niveaus -2, -1, begane grond en 1. Tevens huren wij 11 parkeerplaatsen in de nabijgelegen parkeergarage.</p>			
22 Kantoorkosten			
Porti	220.521	240.000	183.072
Assuranties	47.141	42.000	39.546
Contributies en abonnementen	59.011	45.000	50.027
Kantoorbenodigdheden	11.583	20.000	11.531
Drukwerk	6.953	25.000	15.238
Overige kantoorkosten	2.361	5.000	2.576
	347.569	377.000	301.989
23 Bestuurskosten	8.860	10.000	59.486
24 Overige algemene kosten			
ICT - Software, hosting, beheer en onderhoud	1.151.230	1.503.767	1.410.973
Online Marketing	354.440	410.000	410.721
Data Intelligence	136.405	60.000	3.699
Doorontwikkeling platforms	424.486	93.000	56.445
Administratieve dienstverlening	76.576	105.000	81.167
Accountantskosten	60.171	55.500	52.400
Organisatie- en advieskosten	119.551	70.000	61.768
Webshop informatiemateriaal	54.496	40.000	52.385
Overige	39.018	25.000	20.759
	2.416.374	2.362.267	2.150.317
25 Afschrijvingskosten			
ICT - Immateriële vaste activa	324.295	518.271	251.054
ICT - Apparatuur	90.085	100.000	72.828
Verbouwingen	14.855	20.000	29.049
Inventaris	57.615	60.000	61.100
	486.850	698.271	414.031
26 Saldo financiële baten en lasten			
Dividend en rente	225.101	-	322
Bankkosten	-155.195	-130.000	-185.446
	69.906	-130.000	-185.123

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

RATIO'S

De RJ 650 en de erkenningsregeling van het CBF schrijven het hanteren van een aantal ratio's voor die hieronder worden toegelicht. Deze ratio's zijn voor Alzheimer Nederland een belangrijk financieel sturingsinstrument.

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Percentage wervingskosten	12%	15%	12%
Besteed aan doelstelling	84%	82%	84%
Besteed aan wervingskosten	12%	13%	12%
Besteed aan kosten beheer en administratie	4%	4%	4%

Percentage wervingskosten ten opzichte van de geworven baten

Deze norm betreft de verhouding tussen de kosten werving baten en de som van geworven baten. Het streefpercentage van Alzheimer Nederland is 15-20%. Het percentage in 2023 en 2022 ligt onder dit streefpercentage. Het wordt voor een belangrijk deel verklaard door de groei van de baten van particulieren in beide jaren.

Bestedingen

Alzheimer Nederland gaat uit van een streefpercentage van minimaal 80% doelbesteding en maximaal 5% kosten beheer en administratie. Het gehanteerde referentiekader bij de bestedingen kent dus de volgende onderlinge verhouding:

- Doelstellingen	80%
- Wervingskosten	15%
- Kosten beheer en administratie	5%

De erkenningsregeling van het CBF geeft aan dat de verhouding in elk geval als redelijk wordt beschouwd als het percentage doelbesteding over de afgelopen drie jaar minimaal 70% bedraagt. Bij Alzheimer Nederland is dit gemiddelde 83%.

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

Vaststelling en goedkeuring

De vaststelling door het bestuur en de goedkeuring door de Raad van Toezicht van Alzheimer Nederland van de jaarrekening 2023 heeft plaats gevonden in een gezamenlijke vergadering op 27 maart 2024.

mevr. drs. G.J. (Gerjoke) Wilmink - directeur-bestuurder

mevr._P.A.M. (Patricia) Kerckhoff - directeur-bestuurder

mevr. drs. A.T.B. (Ank) Bijleveld-Schouten - voorzitter Raad van Toezicht

dhr. drs. V.P. (Vincent) van den Boogert - lid Raad van Toezicht

dhr. drs. M.C.T. (Michel) van de Coevering - lid Raad van Toezicht

mevr. drs. J. (Judith) Coster - lid Raad van Toezicht

mevr. drs. S. (Shequita) Kalloe - lid Raad van Toezicht

dhr. prof. dr. V.E. (Valery) Lemmens - lid Raad van Toezicht

Deel III

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting Alzheimer Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Alzheimer Nederland te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de reserves en fondsen van Stichting Alzheimer Nederland per 31 december 2023 en van het saldo van baten en lasten over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Alzheimer Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag en de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Rotterdam, 27 maart 2024

Mazars N.V.

Origineel getekend door: drs. D.D. Plouvier RA

alzheimer
nederland

Colofon

Tekst

Vormgeving

Fotografie

Alzheimer Nederland

Studio Michelangela, Utrecht

Janita Sassen, Jan Peter Fiering, Stijn Rademaker